

Småföretagsbarometern

Småföretagsbarometern mäter, med hjälp av olika frågor, hur småföretagarna uppfattar det ekonomiska läget idag och inom den närmaste framtiden. Barometern omfattar företag med färre än 50 anställda och baseras på intervjuer som genomfördes under februari månad 2000.

Småföretagsbarometern samt bilagor kan hämtas hem från respektive organisations hemsida på Internet.

FöreningsSparbanken

Postadress: 105 34 Stockholm
Telefon: 08-585 900 00
Telefax: 08-585 910 26
Internet: www.foreningssparbanken.se

Företagarnas Riksorganisation

Postadress: 106 67 Stockholm
Telefon: 08-406 17 00
Telefax: 08-24 55 26
Internet: www.fr.se

LRF Konsult

Postadress: 105 33 Stockholm
Telefon: 08-787 51 80
Telefax: 08-723 17 10
Internet: www.konsult.lrf.se

pdf index: Riksbarometer (sid. 1-14) och bilagor - metodik, OH-underlag samt frågor och tabeller (sid. 15-47) för hela landet

SMÅ FÖRETAGS BAROMETERN

Småföretagarnas uppfattningar
och förväntningar om konjunkturen

Våren 2000

Vi ger ditt företag bättre ekonomi

Småföretagsbarometern

Småföretagsbarometern är i första hand en konjunkturenkät som redovisar hur Sveriges småföretag uppfattar det ekonomiska läget idag och under den närmaste framtiden. Från och med i år kommer vi också att ta upp andra frågor som berör småföretagen, av strukturell eller trendmässig karaktär. Den här gången analyserar vi Internetanvändningen bland småföretagen. Underlaget för barometern utgörs av intervjuer med småföretag. Därmed är det företagarnas egen uppfattning om konjunkturläget som kommer till uttryck i redovisade index för konjunkturen.

Undersökningen, som genomförs för 16:e året, omfattar denna gång 4 428 företag inom det privata näringslivet med färre än 50 anställda. Ursprungligen fokuserade analysen på företag med färre än 20 anställda. Sedan våren 1997 har emellertid 400 företag med 20–49 anställda ingått i undersökningen. Då det nu finns ett par års jämförelsedata för dessa har vi valt att integrera den gruppen företag i analysen. *Den läsare som är intresserad av en sammanfattning av rapporten samt undersökningsmetodiken, kan hämta hem det materialet från respektive organisations hemsida. Där kommer även de länsvisa barometrarna att publiceras den 14 april.*

Småföretagsbarometern produceras i samverkan mellan FöreningsSparbanken, Företagarnas Riksorganisation och LRF Konsult. En gemensam projektgrupp bestående av Hubert Fromlet, Jörgen Kennemar (FöreningsSparbanken), Per Juth, Sofia Linder (FR) och Bengt Bengtsson (LRF Konsult) svarar för analysarbetet och denna rapport. Vid genomförande av intervjuerna har Sifo medverkat.

Det är vår förhoppning att Småföretagsbarometern på ett positivt sätt ska bidra till kunskapen om de små företagens betydelse för tillväxt och ökad sysselsättning i den svenska ekonomin.

FöreningsSparbanken

Företagarnas
Riksorganisation

LRF Konsult

Innehåll

Konjunkturbilden för småföretagen	3
Tillväxthinder	16
Småföretagens exportmönster	18
Småföretagen och Internet – mycket kommunikation och lite avslut.....	20

Konjunkturbilden för småföretagen

Jörgen Kennemar och Sofia Linder

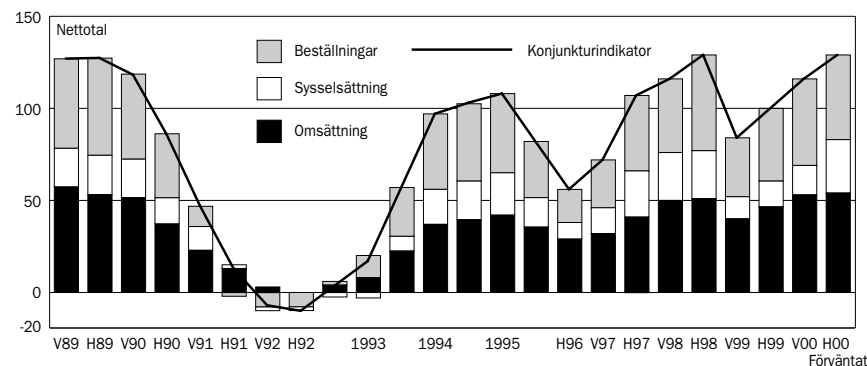
Strålande tider

Svensk konjunktur går nu på högvarv och den breda uppgången omfattar även de små företagen. Det visar vårens Småföretagsbarometer som är en av de mest optimistiska i barometerns 16-åriga historia. Bakomliggande faktorer till vårens starka småföretagskonjunktur är en kraftig uppgång i den inhemska efterfrågan samt en förbättrad internationell konjunktur. En utveckling som företagarna inte hade räknat med ifjol.

Företagarna är optimistiska inför de kommande tolv månaderna. Majoriteten av småföretagarna räknar med att konjunkturen förstärks ytterligare. Den förbättrade småföretagskonjunkturen är främst driven av en stigande orderingång och en ökad omsättningstillväxt. Företagarna räknar med att denna utveckling består under det närmaste året. Precis som i fjolårets undersökning är det företagen inom tjänstesektorn som har den starkaste konjunkturen.

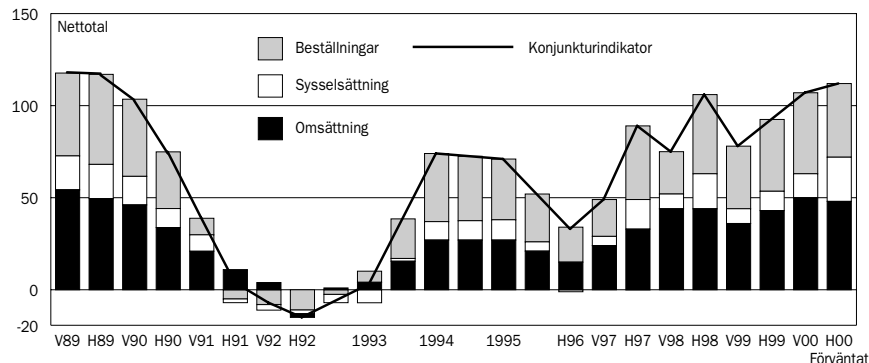
De större företagen upplever en starkare konjunktur i jämförelse de mindre företagen, 1–4 anställda. Det stämmer väl med tidigare undersökningar som kännetecknats av att de större företagen haft större konjunkturrella variationer. Till viss del kan det förklaras av att de

Konjunkturindikatorn för samtliga företag

större företagen har en något större exportandel och påverkas mer av svängningar i den internationella konjunkturen.

Konjunkturindikatorn för hemmamarknadsföretag

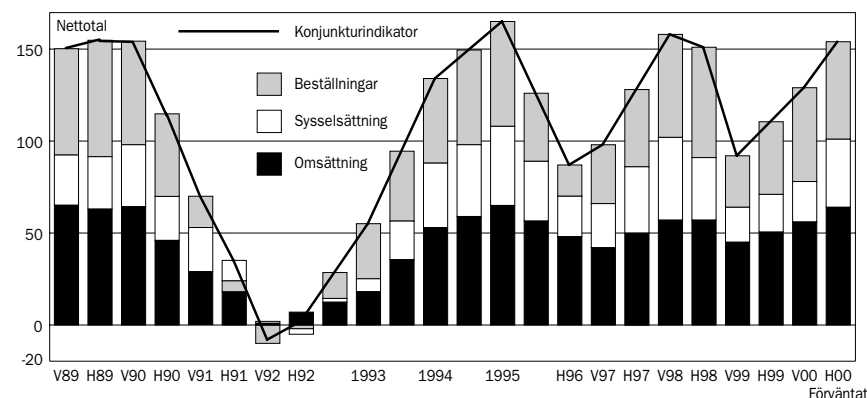
Stark inhemsk efterfrågan lyfter hemmamarknadsföretagen

Den starka inhemska efterfrågan har lett till en ökad aktivitet bland de hemmamarknadsinriktade småföretagen. Det är ett påtaglig uppsving jämfört med fjolårets undersökning. Trenden pekar mot en fortsatt god konjunktur under det närmaste året. Ökad sysselsättning och stigande disponibla inkomster torde leda till att hushållens inköpsplaner fortsätter att vara expansiva. Enligt småföretagarnas förväntningar väntas konjunkturen för de hemmaorienterade företagen stärkas ytterligare.

Bättre konjunktur för svensk export

De exportinriktade småföretagen har haft en ordentlig återhämtningsperiod. Det förbättrade internationella konjunkturläget har lett till en påtaglig ökning i orderingen. De exportberoende småföretagen ser mycket ljus på den närmaste framtiden och räknar med att konjunkturen stärks ytterligare. En ljusare omvärldsbild och ökad efterfrågan på viktiga närmarknader förväntas leda till goda exportmöjligheter och en stigande omsättning. Detta kommer också att ge effekter på arbetsmarknaden eftersom företagens anställnings-

Konjunkturindikatorn för exportberoende företag

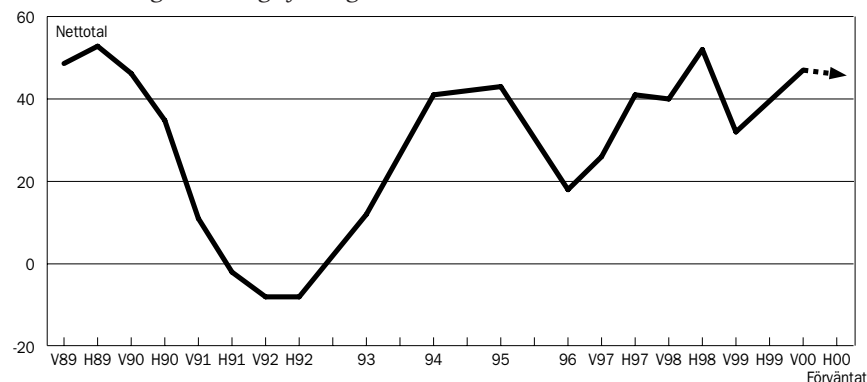

behov bedöms öka under de kommande tolv månaderna. Inte oväntat är denna grupp av företag ännu mer optimistiska än de hemmamarknadsinriktade inför det närmaste året. Svensk export har under 1999 utvecklats starkare än förväntat och väntas öka än bättre under 2000 när den internationella konjunkturen ökar farten. Det gynnar svenska småföretag.

Gynnsamt efterfrågeläge ger fler order ...

Småföretagens orderingen har vuxit ordentligt under den gångna tolv månadersperioden. Nettotalet steg från 33 till 47. Mer än vart

Beställningar, samtliga företag

annat företag redovisade en ökning i antalet order. En tilltagande efterfrågan på hemmamarknaden via en stark privat konsumtion och en förbättrad internationell konjunktur driver det förbättrade orderläget. Småföretagen är optimistiska om ett fortsatt gynnsamt efterfrågeläge under de kommande tolv månaderna. Närmare hälften av företagen räknar med att orderingen kommer att stiga. Även om det förväntade nettotalet blir oförändrat under de kommande tolv månaderna, är förväntningarna på en hög nivå. Det är en indikation om att orderingen till småföretagen kommer att utvecklas i en positiv riktning.

De *varuproducerande företagen* har haft en ökning av orderingen som varit bättre än förväntat. Det är småföretagen inom tillverkningsindustri och byggindustri som haft den kraftigaste ökningen. Det kan till viss del förklaras av att företagen drabbades hårdare av den nedgång som inträffade hösten 1998 och som de nu tagit igen. Undantaget var elektronikindustrin där företagens högt ställda förväntningar inte realiserades.

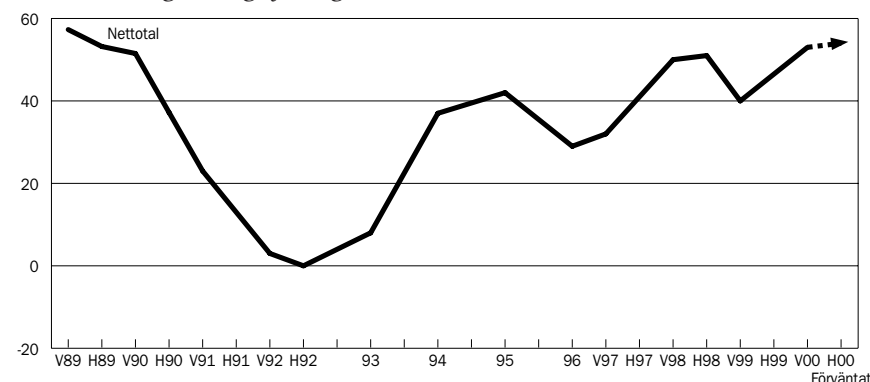
Nästan hälften, 47 procent, av företagen inom den *varuproducerande* delen av näringslivet räknar med en fortsatt ökning i antalet order. Elektronikindustrins småföretag är mest optimistiska. Hela 70 procent av företagen räknar med ökade beställningar och endast tre procent med en minskning.

Orderingen till *tjänsteföretagen* överträffades likaledes. Efterfrågan på både företags- och hushållsinriktade tjänster väntas öka betydligt under de närmaste månaderna vilket avspeglas i företagens förväntningar. Vart annat *tjänsteföretag* räknar med en ökning i antalet order.

...och en stark omsättningsökning

Omsättningen bland småföretagen visade på en stark återhämtning som vida överträffade förväntningarna från förra våren. Två av tre företag hade en ökning i omsättningen via det kraftiga inflödet av nya order. Nettotalet steg från fjolårets 40 till 53. I ett historiskt perspektiv var det gångna året en av de starkaste perioderna i barometerns 16-åriga historia.

Omsättning samtliga företag

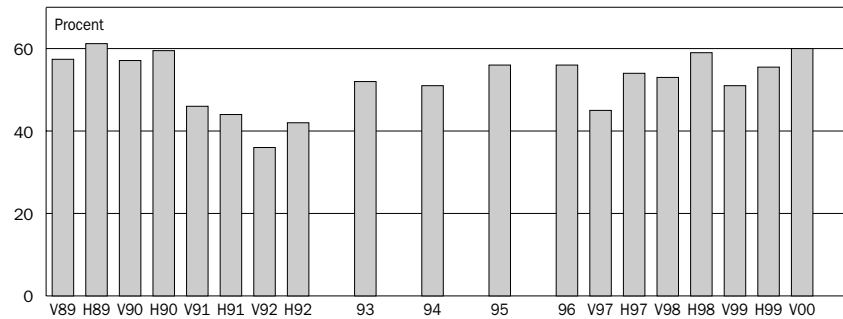
Omsättningsutvecklingen bland de *varuproducerande* och *varuförmedlande företagen* följer i stort samma mönster. *Tjänsteföretagen* hade dock en något bättre omsättningsutveckling än de andra delbranscherna. Det var framför allt övriga privata tjänster som hade en mycket god omsättningstillväxt. Detta var betydligt bättre än vad förväntningarna pekade mot i fjolårets undersökning. Omsättningen inom elektronikindustrin utvecklades däremot sämre än förväntningarna. Byggindustrin räknade med en svag omsättningstillväxt men utfallet visar istället på att företagen underskattade den positiva utvecklingen.

Blickar vi ett år framåt räknar småföretagen med att det senaste årets omsättningsökning fortsätter. Även om nettotalet blir i stort sett oförändrat, 53, är det hela 60 procent av småföretagen som räknar med att omsättningen kommer att stiga. Bland de *varuproducerande företagen* väntas emellertid en omsvängning. Byggindustrin förväntar sig nu en inbromsning av omsättningstillväxten medan tillverknings- och elektronikföretagen förväntar sig en ökning. Inför det kommande året räknar detalj- och partihandeln med en ytterligare förbättrad utveckling och bland *tjänsteföretagen* är förväntningarna i stort oförändrade men starka.

6 av 10 företag har fullt kapacitetsutnyttjande

Den starkare småföretagskonjunkturen har lett till en snabb ökning i företagens kapacitetsutnyttjande. I enkätundersökningen uppges 60

Andelen företag som arbetar för fullt

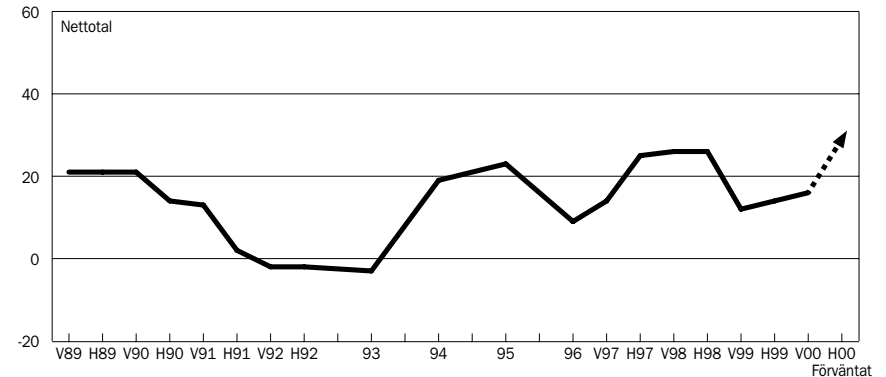

procent av företagen att de jobbar för fullt och kan därmed inte producera och sälja mer under rådande produktionsförutsättningar. Detta är de högsta nivåerna sedan slutet av 1980-talet. I fjol var motsvarande andel 51 procent. Bland de *varuproducerande företagen* är kapacitetsutnyttjandet oförändrat jämfört med i fjol medan det har ökat kraftigt bland byggföretagen, där hela 71 procent av företagen arbetar med ett fullt kapacitetsutnyttjande. Inom elektronikindustrin har utnyttjandegraden sjunkit något, i ungefär vartannat företag. I *tjänstesektorn* har kapacitetsutnyttjandet ökat i samtliga delbranscher. Ett annat sätt att mäta utnyttjandegraden är arbetsbelastningen i företagen. Denna har ökat inom samtliga branscher. Högst är den bland de *varuförmedlande företagen* och *tjänsteföretagen* där arbetsbelastningen ökat i nästan vart tredje företag. Partihandeln liksom uppdragsverksamhet är de delbranscher som ökat antalet övertidstimmar per anställd mest sedan i fjol. Bland de *varuproducerande företagen* har övertidsuttaget ökat i en femtedel av företagen.

Ökad sysselsättning väntas det närmste året

Den svenska arbetsmarknaden förbättrades ytterligare under 1999. Sysselsättningen steg med närmare 90 000 personer. Denna positiva utveckling avspeglas också bland de mindre företagen. Fler småföretag ökade antalet anställda till följd av den starkare konjunkturen. Nettotalet för sysselsättningen steg därmed från tolv till 16 under det gångna året. Småföretagsbarometern indikerar om att den positiva utvecklingen på arbetsmarknaden kommer att bestå under den

Sysselsättning samtliga företag

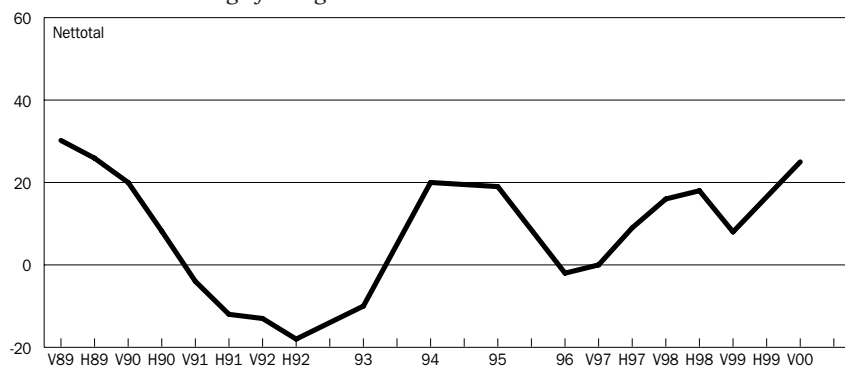
närmaste framtiden. En tredjedel av företagen räknar med att kunna nyanställa de kommande tolv månaderna. Samtidigt sjunker andelen företag som drar ned antalet anställda. Detta resulterar till att nettotalet stiger kraftigt till rekordhöga 29.

Sysselsättningsstillväxten är starkast bland *tjänsteföretagen*. 41 procent av företagen räknar med att nyanställa det närmaste året. Det är främst inom gruppen företagstjänster, där uppdragsverksamhet och IT-företag ingår, som sysselsättningsplanerna är mest optimistiska. Vart tredje *varuproducerande företag* räknar med att öka personalstyrkan under det kommande året. Fortfarande är det elektronikföretagen som har de mest expansiva sysselsättningsplanerna.

Småföretagens optimistiska sysselsättningsprognoser bör emellertid tas med viss försiktighet. Tidigare undersökningar har visat att småföretagen är försiktiga med att realisera dessa förväntningar. Nyanställningar medför ökade lönekostnader och mer administration som kan bli extra kännbara för de allra minsta företagen. Historiskt kan vi se att småföretagen i högre grad ökar övertidsuttaget än att de nyanställer i konjunkturuppgångar.

Ett annan faktor som kan begränsa sysselsättningsstillväxten är bristen på arbetskraft som nu blivit tydligare. Nya krav på utbildning och kompetens kan medföra svårigheter för de minsta företagen att hitta rätt arbetskraft. Hittills är arbetskraftsbristen begränsad till ett antal branscher. Men det finns även betydande obalanser regionalt,

Lönsamhet samtliga företag

med variationer i andelen företag som ser arbetskraftsbrist på mellan 10–35 procent.

Förbättrad lönsamhet

Den starkare konjunkturen har lett till en betydande lönsamhetsförbättring bland de mindre företagen. Drygt 40 procent av företagen hade en ökad lönsamhet under 1999 jämfört med drygt en tredjedel föregående år. Detta innebar att nettotalet steg från tio i fjol till 25. Men det finns betydande skillnader mellan olika branscher. Den *varuförmedlande sektorn* har haft den tydligaste lönsamhetsförbättringen. Branschen gick från ett negativt nettotal våren 1999, dvs. fler företag hade en försämrad lönsamhet än en förbättrad, till ett starkt positivt tal. Sällanköpshandeln svarar för den enskilt största förbättringen. Hela 45 procent av företagen anser att deras lönsamhet ökat. Även detalj- och partihandeln hade en markerad lönsamhetsförbättring, sannolikt pga den starka inhemska efterfrågan.

Förbättringen i lönsamheten bland de *varuproducerande företagen* är följderna av en bättre industrikonjunktur. Det är bygg- och tillverkningsindustrin som svarar den största lönsamhetstillväxten. Undantaget är elektronikindustrin, trots den goda konjunkturen. Prispressen inom denna delbransch har sannolikt medfört att vart femte företag noterade en minskad lönsamhet under fjolåret. Den starka tillväxten inom de tjänsteorienterade företagen avspeglas i en förbättrad

lönsamhet. Nästan vart annat *tjänsteföretag*, 47 procent, redovisade ökade vinstmarginaler.

Stigande priser

Förväntningarna om en fortsatt god konjunktur, både på hemma- och exportmarknaden, har skruvat upp företagens möjligheter att höja sina priser de kommande tolv månaderna. 48 procent av företagen räknar med att kunna höja sina försäljningspriser jämfört med 31 procent förra året.

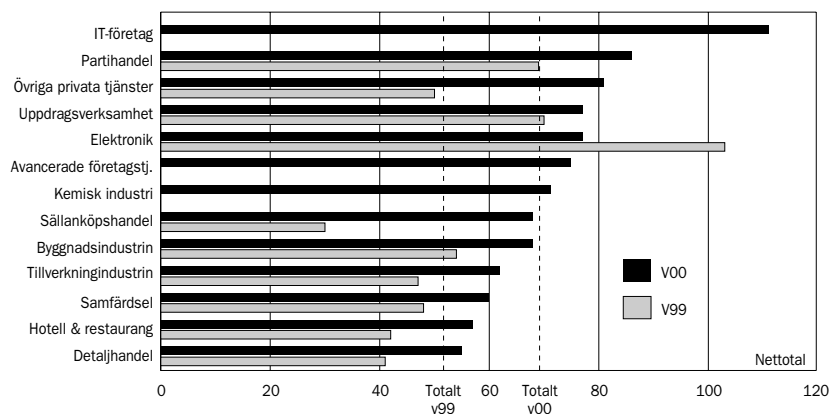
Hälften av de *varuproducerande företagen* räknar med att kunna höja sina priser under det kommande året. Framför allt är det tillverknings- och byggindustrin som räknar med detta medan företagen inom elektronikindustrin ser en mer återhållsam prissättning. Av de senare bedömer 41 procent att försäljningspriserna blir lägre och endast 13 procent tror sig kunna höja priserna. Det är den allt hårdare konkurrensen, med en snabb teknisk utveckling, inom branschen som troligen håller tillbaka företagens möjligheter att höja priserna. Småföretagen inom den *varuförmedlande sektorn* tror sig också kunna ta ut högre försäljningspriser inom den närmsta tiden. Främst är det företag inom samfärdsl, hotell- och restaurang som räknar med det. Drygt hälften av *tjänsteföretagen* räknar med att kunna höja priserna.

Konjunkturbilden i olika branscher

Vårens uppgång bland småföretagen är bred, dvs den omfattar alla sektorer även om det finns branschvisa variationer i dess styrka. En kort sammanfattning av de tre sektorerna *varuproducerande*, *varuförmedlande* och *övriga tjänster* visar på en kraftig konjunkturförstärkning bland *tjänsteföretagen* och speciellt har uppsvinget i den inhemska efterfrågan givit en ordentlig skjuts åt de hushållsriktade tjänsteföretagen. Det har medfört att de nu kommit i kapp de mer företagsnära tjänsteföretagen efter fjolårets fall. Den totala förväntningsbilden för *tjänsteföretagen* är optimistisk och en stor andel räknar med att kunna nyanställa under den närmsta tiden. Det gör 44 procent av de företagsinriktade tjänsteföretagen och drygt en tredjedel av de hushållsinriktade.

Den starka efterfrågan bidrar även till att de *varuförmedlande företagen* haft en gynnsam utveckling. Detaljhandeln överraskar med en

Konjunkturläget i olika branscher

Anm. I denna jämförelse finns endast nettototalen för sysselsättning och omsättning för den senaste tolv månadersperioden medtagna, eftersom nettototalen för beställningar ej finns för de varuförmedlande företagen (parti-, detalj- och sällanköpshandel). Dessutom har vi lyft ut grupperna IT-företag, avancerade företagstjänster och kemisk industri från de andra branscherna.

betydligt mer positiv sysselsättningsutveckling. Ett negativt netttotal på -1 har ökat till åtta vilket innebär att det är fler företag som ökat antalet anställda jämfört med i fjol då andelen som minskat antalet anställda var övervägande. Omsättningsökningen blev större än förväntat bland de *varuförmedlande företagen* och bäst utveckling har parti- och sällanköpshandeln haft med närmare 70 procent som uppger att omsättningen ökat. Det kan förklaras av ett rejält lyft i hushållens konsumtion under det senaste året. Speciellt har försäljningen av kapitalvaror i form av ersättningsvaror som t ex hushållsmaskiner haft en kraftig uppgång.

Elektronikföretagen bryter trenden bland de *varuproducerande företag* som haft en tilltagande utveckling. Elektronikföretagen känner av en avmattning trots att förväntningarna pekade på ytterligare förbättring. Samtidigt är deras konjunktur mycket stark och förväntningsbilden pekar på ett ordentligt uppsving det närmsta året. Byggföretagen har också haft en avsevärt bättre utveckling än vad förväntningsbilden från i fjol pekade mot.

Snabbväxare

I detta avsnitt har en specialkörning på enkätmaterial gjorts utefter småföretagen i tillväxtbranscherna, IT, kemisk industri och avancerad företagsservice. Branscherna kännetecknas av en mycket stark konjunktur. Nettototalen i den sk konjunkturindikatorn är bland de högsta i undersökningen, se tabell.

Konjunkturindikatorns sammansättning, idag

	IT-företagen	Kemisk industri	Avancerade företagstj.	Samtliga branscher
Sysselsättning	43	25	21	16
Omsättning	68	46	54	53
Beställningar	56	59	50	47
Totalt	167	130	125	116

Konjunkturindikatorns sammansättning, om tolv månader

	IT-företagen	Kemisk industri	Avancerade företagstj.	Samtliga branscher
Sysselsättning	58	35	39	29
Omsättning	63	74	53	54
Beställningar	64	70	44	46
Totalt	185	179	136	129

IT-företagen¹ har den starkaste konjunkturen

Småföretagen inom IT-sektorn har den starkaste konjunkturen av samtliga delbranscher i undersökningen. Företagens förväntningar inför de närmsta tolv månaderna är fortsatt expansiva. Här kan parallellt dras till IT sektorns större börsbolag och dess raketutveckling på börsen under 1999.

Konjunkturindikatorns netttotal är på hela 167 (riket 116). Största bidraget till den förstärkta konjunkturen är en betydande sysselsättningsökning tack vare en gynnsam orderingång. Även de andra delarna i konjunkturindikatorn har utvecklats positivt och ligger över riksgenomsnittet. Ser vi till det kommande året är optimismen om

¹ I barometerundersökningen omfattar gruppen IT-företag datakonsulter, dataservicebyråer, databasvärdar och servicefirmor för datorer m m (SNI 720-726).

en fortsatt kraftfull utveckling mycket stor och det förväntade nettotalet ökar till hela 185. Den starka orderingången har lett till en kraftig sysselsättningstillväxt som förväntas bestå även under det närmaste året. Närmare 60 procent av företagen väntas nyanställa. Trots en gynnsam marknadsutveckling förväntas prisutvecklingen under det närmsta året att bli återhållsam och t.o.m. lägre än vad det genomsnittliga företaget räknar med.

Hela 86 procent av de små IT-företagen anser att utsikterna att expandera är ljusa (riket 69 procent) vilket symboliserar den gynnsamma marknadsutvecklingen som företagen arbetar i. Den prognosticerade expansionen kan dock begränsas av olika utbudsrestriktioner. Bristen på arbetskraft är det tydligaste exemplet. Nästan vartannat företag anser att bristen på arbetskraft är det största hindret för företaget att växa ytterligare.

IT-företagens gynnsamma konjunkturutsikter kan delvis förklaras av ett högre exportberoende, drygt hälften av företagen. Förväntningarna om förbättrade exportmöjligheter under det närmaste året gynnar därmed de mindre IT-företagen eftersom en relativt stor andel av företagen är underleverantörer till större exportföretag. Viktigaste exportmarknad är övriga världen följt av EU (exklusive Norden) dit två tredjedelar respektive närmare hälften av IT-företagen exporterar.

Stor optimism bland de små kemiska industrierna²

Småföretagen inom kemisk industri uppvisar också en stark konjunktur med ett nettotal på 130 för den sammanlagda konjunkturindikatorn. En gynnsam marknadsutveckling har lett till att företagets orderingång svarar för den starkaste delen i indikatorn med nettotal som är betydligt bättre än det genomsnittliga företaget. Däremot har omsättningen utvecklats något svagare. Förväntningarna är mycket optimistiska inför det kommande året och det totala nettotalet förväntas öka från 130 till 179. En tredjedel av företagen räknar med att kunna nyanställa, tre fjärdedelar tror på ökad orderingång och drygt 80 procent förväntar sig en ökad omsättning under det kommande året.

² Kemisk industri omfattar kemisk industri + gummi och plastvaruindustri (SNI 240-259).

Exportberoendet bland de små kemiska industrierna är högt. Här finns nämligen störst andel småföretag som är direktexportörer, hela 89 procent (riket 27 procent) och läggs antalet underleverantörer till så är hela 94 procent av företagen exportberoende. De största exportmarknaderna är EU (exklusive Norden) och Finland, 84 procent respektive 79 procent.

Avancerade företagstjänster³ – en grupp att räkna med

Företagen inom avancerade företagstjänster har ett konjunkturläge som i stort följer den totala bilden för riket men med en något bättre sysselsättningsutveckling. En tredjedel av företagen uppger att de har fler anställda jämfört med året innan. Inför det kommande året förväntar sig företagen också en konjunkturförbättring, om ej så stor som för IT och kemisk industri. Nettotalet spås öka från 125 till 136 med största tillväxten i sysselsättningen. I flertalet av enkätfrågorna följer dessa företag undersökningens genomsnittliga småföretag. Däremot har dessa småföretag haft den bästa lönsamhetsutvecklingen under 1999, hälften av dem känner av en förbättrad lönsamhet mot riksgenomsnittet på 42 procent.

Tre av fyra företag anser att möjligheterna att växa är ljusa (riket 69 procent). Det enskilt största hindret för att växa är brist på rätt arbetskraft och det uppger en tredjedel av företagen följt av en fjärdedel som anger att de ej vill växa. För tolv procent utgör arbetsrätten det största hindret.

³ Avancerade företagstjänster, finans omfattar kreditinstitut, finansbolag, juridiska byråer, patentbyråer, arkitektkontor, byggkonsulter, tekniska konsulter, reklambyråer, etc (SNI 650-670, 740-744).

Tillväxthinder

Jörgen Kennemar och Sofia Linder

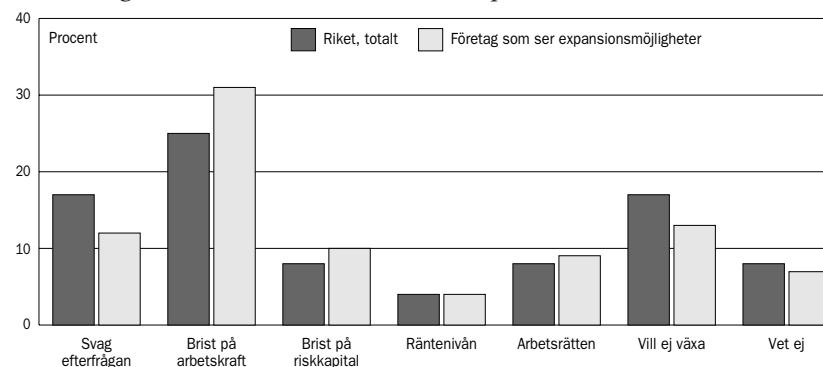
Optimistiska småföretag

Den starka konjunkturen har lett till att småföretagen ser ljus på möjligheterna att kunna växa. Närmare 70 procent av småföretagen anser att det finns goda tillväxtutsikter de kommande tolv månaderna jämfört med vart annat företag ifjol. Förstärkningen av den internationella konjunkturen har sannolikt bidragit till att de *varuproducerande företagen* skruvat upp förväntningarna för de närmaste månaderna. Mest optimistiska är elektronikföretagen där drygt 80 procent av företagen kan växa. Den starka inhemska efterfrågan är sannolikt den främsta förklaringen till företagets optimism. Hushållens starka konsumtionsvilja har lett till att närmare två av tre detaljhandelsföretag ser goda expansionsutsikter. Detta är en tydlig omsvängning jämfört med ett år sedan då tillväxtutsikterna var mer återhållsamma. Den starka tillväxten i branschen uppdragsverksamhet, där bla IT-företag och avancerade företagstjänster ingår, avspeglas i företagets bedömning om de närmaste månaderna. Mer än tre av fyra företag anser att det finns goda utsikter att kunna växa.

Ökad brist på arbetskraft

Den starkare konjunkturen har lett till att fler resurser i ekonomin tas i anspråk. En mindre andel småföretag än tidigare anser att svag efterfrågan utgör något tillväxthinder. Istället framträder olika utbudsrestriktioner. *Brist på arbetskraft* är det tydligaste fallet. Ett av fyra företag anger brist på arbetskraft jämfört med knappt var femte företag för ett år sedan. Utbudshindret är tydligare bland de företag som ser goda utsikter att expandera. Det är främst inom de expansiva branscherna, elektronik och uppdragsverksamhet som bristen är särskilt utmärkande, 43 respektive 32 procent. Bland IT-bolagen är det vart annat företag som anger brist på arbetskraft. Även byggföretagen anger en förvånansvärd hög siffra trots att byggkonjunkturen fortfarande är i sin linda.

De viktigaste tillväxthindren mot en ökad expansion

Arbetskraftsbristen är däremot mindre utpräglad i den *varuförmedlande* sektorn, där parti- och detaljhandelsföretagen ingår. Här torde det finnas en arbetskraftsreserv att ta av. Istället är det den tilltagande konkurrensen som torde vara den huvudsakliga förklaringen till varför efterfrågesidan upplevs som det största tillväxthindret. Bland handelsföretagen är det vart fjärde företag som anser att detta är det viktigaste hindret mot ytterligare expansion.

Sysselsättningsökningen under det gångna året samt förväntningar om ett fortsatt nyanställningsbehov har inte medfört några större *arbetsrättsliga* hinder. Något som inte heller företagen räknar med ska hindra företagets expansion, mindre än tio procent anger detta som ett tillväxthinder.

Andelen småföretag som *inte vill växa* är i stort sett oförändrad jämfört med samma tid ifjol trots att konjunkturen stärkts påtagligt. Närmare 20 procent av småföretagen vill inte växa. Relativt stora branschvisa skillnader finns. Oviljan att växa är mest framträdande inom byggsektorn och inom sk övriga privata tjänster, vilka till stor del är hushållsorienterade. Elektronik och partihandelsföretagen svarar för de branscher där tillväxtviljan är störst.

Småföretagens exportmönster

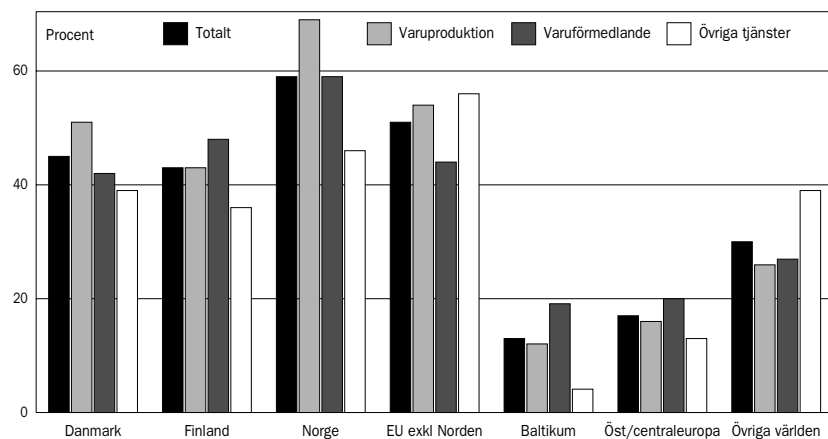
Jörgen Kennemar och Sofia Linder

Ökad andel småföretag satsar på export

Harmonieringen av världshandeln och en framtida utvidgning av EU har sannolikt bidragit till att en större andel av de mindre företagen bedriver någon form av utrikeshandel. Vidare har underleverantörsstrukturen förändrats i en riktning mot att fler mindre företag idag säljer på export istället för att endast leverera till storföretag som tidigare var vanligt. Tas hänsyn till hela småföretagskollektivet – som utgör omkring en halv miljon småföretag – är det fortfarande en majoritet av företagen som har Sverige som viktigaste marknad. Uppskattningsvis är det omkring 14 procent av småföretagen som har direktexport.

Branschvisa skillnader finns. De mindre elektronikföretagen avviker tydligt från övriga branscher. Hela 67 procent av företagen uppger att de säljer på export. Exporten av tjänster utgör dock fortfarande en mindre andel av totala exporten. Denna kommer sannolikt att öka när marknaden för tjänster avregleras och harmoniseras, främst bland EU-länderna. Handelsföretag, hotell och restaurang har av natur en mindre utrikeshandel. (Trots detta är det närmare var femte företag som sålt något utanför Sveriges gränser). Undantaget är

Småföretagens exportmönster

partihandelsföretagen där vartannat företag säljer på utlandet. Byggföretag och företag med hushållsinriktade tjänster svarar för det minsta handelsutbytet med andra länder.

Större företag har i allmänhet en högre andel utlandsförsäljning. I gruppen 20–49 anställda är det 44 procent av företagen som bedriver någon form av export jämfört med 19 procent i den minsta företagsgruppen, färre än fem anställda.

Närområdet viktigast

Småföretagens viktigaste exportmarknader är till stor del inriktad mot de nordiska länderna. Officiell statistik visar att 40 procent av småföretagens totala exportleveranser sker med Norden. Detta är mer än den totala varuexporten visar, omkring en femtedel av Sveriges totala varuexport. Även bland Småföretagsbarometerns företag utgör de nordiska länderna de mest frekventa avsettningsmarknaderna. Marknader utanför Europas gränser svarar för omkring 30 procent av företagens totala exportleveranser. Undantaget är elektronikföretagen där hälften av företagens export kanaliseras till länder utanför Europa.

Norge som avsettningsmarknad är vanligast bland de exporterande småföretagen. 60 procent av företagen exporterar till Norge. I den *varuproducerande* delen av näringslivet är andelen än högre, 69 procent. Även för partihandelsföretagen svarar den norska marknaden för en förhållandevis stor andel, två tredjedelar av företagen.

Vart annat småföretag har EU-länderna, exklusive Finland och Danmark, som exportmarknad. Denna marknad är inte lika framträdande bland de *varuförmedlande företagen*. Det är något vanligare att större företag har en marknad som sträcker sig utanför de nordiska länderna. Det är bland dessa företag, fler än 20 anställda, som en högre andel gör affärer med de baltiska länderna. Närmare vart fjärde företag har export till de baltiska länderna jämfört med riksgenomsnittet 13 procent. Elektronik- och partihandelsföretag har en större exponering mot de baltiska länderna än företagen i övrigt.

Tjänsteinriktade företag har en större exponering mot EU-länderna än övriga småföretag. En annan skillnad är företagets mer frekventa handelsutbyte med länder utanför Europas gränser.

Småföretagen och Internet – mycket kommunikation och lite avslut

Hubert Fromlet

Småföretagsbarometern är i första hand en konjunkturenkät. Framöver kommer vi dock också att ta upp andra speciella frågor, exempelvis av strukturell eller trendmässigt viktig natur. I vårens barometer ges småföretagens användning av Internet en närmare belysning.

Totalt tillfrågades 4 428 småföretag med upp till 49 anställda, varav 3 164 aktiva användare av Internet. Dessa representerar *varuproduktion, varuförmedling och övriga tjänster*. Dessutom görs en uppdelning i exporterande och övriga företag.

Vi tillmäter denna delundersökning om Internet stor betydelse. Detta av två skäl.

För det första finns det ingen officiell statistik som kan ge någon vägledning i denna viktiga fråga. De flesta undersökningar som finns idag görs av partsintressen.

För det andra behöver vi och många andra historiska referensramar. Vi vill se trender och kunna jämföra, när nya mätningar med samma frågeställningar görs framöver. Det går inte att vilja vara en ledande internetnation utan att ha kontinuerlig, praktiskt orienterad statistik.

Sammanfattningsvis ger vår undersökning följande bild i tabellform:

Småföretagens Internetanvändning, procentandelar

Använder ni Internet i ert företag?

Ja	71
Nej	29

Till vad använder ni Internet i ert företag?

(Fler än ett svarsalternativ är möjligt)

För att skicka och ta emot e-post	82
Till informationssökning	77
Till betalningar	55
Till försäljning/marknadsföring	50
Till inköp	30
Annat	9

I vilket sammanhang har Internet störst betydelse för er verksamhet? (Fler än ett svarsalternativ är möjligt)

Vid ren kommunikation med kunder, leverantörer och andra, t ex e-post	74
Annat	14
När internetaffärer genomförs med andra företag	4
När internetaffärer genomförs med konsumenter/privatpersoner	3
Tveksam, vet ej	4

Vilka är de största hindren för ytterligare expansion av Internetanvändning i ert företag? (Fler än ett svarsalternativ är möjligt)

Ser inga hinder	31
Bristfällig IT-kunskap	29
Inget behov av ytterligare expansion	19
Bristande uppkopplingsmöjligheter	14
Kostnadsskäl	9
Annat	8
Tveksam, vet ej	3

Vilken roll spelar Internet i ditt företags strategiska planering?

Mycket stor roll	6
Ganska stor roll	15
Varken stor eller liten roll	19
Ganska liten roll	23
Mycket liten roll	33
Tveksam, vet ej	2

Alla som f n ej använder Internet:

Avser du inom den närmaste tiden att använda dig av Internet i din affärsverksamhet?

Ja	41
Nej	54
Tveksam, vet ej	5

Vilka är orsakerna till att du inte kommer att använda dig av Internet? (Fler än ett svarsalternativ är möjligt)

Inget behov	75
Bristfällig IT-kunskap	15
Annat	14
Kostnadsskäl	3
Tveksam, vet ej	1

Småföretagens Internetanvändning, procentandelar

Anser du att användning av Internet har bidragit till ökad försäljning?

Ja	22
Nej	74
Tveksam, vet ej	4

Anser du att användning av Internet har bidragit till lägre inköpspriser?

Ja	13
Nej	81
Tveksam, vet ej	6

Internets olika användningsområden

Av tabellen framgår att 71 procent av de tillfrågade småföretagen använder sig av någon internetfunktion. Det är en respektabel siffra i denna mer generella dager. Bland de exportberoende företagen – denna statistik finns i bilagan på hemsidan – är användningsgraden till och med 82 procent. Intressant nog ökar siffran till 87 procent för företag med 20–49 anställda. 82 procent av de internetkopplade företagen korresponderar med hjälp av e-post.

Vid den mer direkt kommersiella användningen är dock andelarna betydligt mindre. Likväl är siffrorna för detta i ovanstående tabell något högre än vad vi hade förväntat oss. Dessa måste emellertid upp väsentligt om Internet verkligen ska kunna ge de fördelar som det lovar. Förmodligen är det snarare frågan om hastigheten än om trenden. Kanske – vilket ej framgår av undersökningen – utgör säkerhets- och logistikfrågan allttjämt en märkbar bromskloss, framför allt på inköpsidan.

Å andra sidan är det just på företagets *inköpsida* som Internet, enligt vår uppfattning, kommer att framkalla en stor global omvälvning. ”Business to Business”-handeln kommer att växa starkt. Det har viktiga implikationer. Ibland verkar det glömmas bort att det ena företagets inköp motsvaras av det andra företagets försäljning. Idag hanterar 30 procent av de internetanvändande småföretagen en del av sina inköp med Internet som hjälpinstrument. Troligen kommer denna siffra att ligga högre vid nästa mätning, om cirka ett år, och väsentligt högre om några år. Spridningen enligt den aktuella mätningen är stor. Inom elektronikindustrin arbetar inköparna i 59 procent av de tillfrågade företagen med Internet jämfört med 22

procent inom byggnadsindustrin. Siffrorna här står för kommunikation via Internet generellt sett – ej för avslut via Internet.

Inom områdena ”försäljning/marknadsföring” hamnar tillämpningen av Internet på högre tal än för inköpen. Vartannat bland de Internet-uppkopplade småföretagen har infört detta kommunikationssätt. Här ser vi endast ett fåtal större avvikelser från det totala genomsnittet.

Uppmuntrande är att så mycket som omkring hälften av de tillfrågade företagen med 1–4 anställda redan idag utnyttjar Internet som försäljnings- eller marknadsföringskanal.

Betalningar via Internet görs redan av 55 procent av de internetanslutna småföretagen eller av ungefärligen vart tredje småföretag i Sverige. Det är en relativt hög siffra. Större avvikelser från det totala genomsnittet registreras inte i någon bransch – möjligen bortsett från att ”samfärdsl” ligger på 66 procent.

Föga överraskande används Internet i första hand till *informations-sökning*. Det gör drygt tre utav fyra internetabonnenter. Fördelningen mellan olika branscher och företagsstorlekar är mycket jämn.

Finns det positiva kommersiella resultat?

Internet är självklart i mångt och mycket en nyttig uppfinning. Men hur stort är hittillsvarande praktiska värde? Svar på denna fråga fick vi genom direkt kommersiellt riktade frågor.

Den första handlade om Internets bidrag till ökad försäljning. 22 procent av internetanvändare bejakade frågan. 74 procent såg inget samband, fyra procent tvekade. Elektronikindustrin och hotellbranschen stod för de mest positiva erfarenheterna (35 respektive 30 procent). Detsamma gäller för de exportberoende företagen (28 procent) jämfört med den hemmamarknadsorienterade (18 procent).

Lägre inköpspriser med hjälp av Internet hade åstadkommit av 13 procent av de internetkopplade företagen. Denna siffra förefaller något låg och kommer sannolikt att vara högre redan vid nästa mätning. Blygsamma 13 procent kan – enligt vår mening – bero på tre faktorer, nämligen:

- allttjämt bristande pristransparens

- ett otillräckligt stort antal konkurrerande företag på webben
- otillräcklig medvetenhet om möjligheter till prispress via Internet

Sammanfattningsvis kan konstateras att småföretagen framöver väsentligt kan höja den kommersiella nyttan av internetanvändningen.

Fler användare på gång – kommunikationssyftet dominerar

Det är 28 procent av småföretagen upp till 49 anställda som så här långt avstått från Internet. Av dessa anger dock 41 procent sig att vara på väg. Fem procent tvekar och 54 procent står för ett bestämt ”nej”.

Av de 28 procent småföretag, som idag inte använder Internet, säger hela 75 procent att de inte kan se något behov av Internet. 15 procent ser bristfälliga IT-kunskaper som huvudhindret och endast tre procent anger kostnadsskäl.

På den direkta frågan om Internets viktigaste användningsområde i företaget svaras det entydigt att ren kommunikation med kunder, leverantörer osv står i främsta rummet.

Endast fyra procent av småföretagen ser idag *affärer med andra företag* (”Business to Business, B2B”) som det främsta användningsområdet. Denna andel kommer med all säkerhet att öka framöver. Utvecklingen av denna parameter kommer vi att ägna speciellt stort intresse.

Direkta affärer med konsumenter/privatpersoner (”Business to Consumer, B2C”) ges emfas av tre procent av småföretagen. Även denna siffra torde växa tydligt framöver. Föga överraskande domineras detta segment av hotel- och restaurangbranschen.

Föga betydelse i den strategiska planeringen

För endast sex procent av småföretagen spelar Internet en ”mycket stor roll” och för 15 procent ”en ganska stor roll” i den strategiska planeringen. Det gör sammantaget 21 procent – vilket ligger under våra egna förväntningar med tanke på Internets allt större globala, regionala och lokala betydelse.

56 procent ger Internet en ”ganska liten roll” eller en ”mycket liten roll”. I vad mån denna strategiska nedflyttning kommer att mynna ut i ett besvärligt marknadshot eller visa sig motiverat på grund av fundamentalt bristande behov av Internet, får framtiden utvisa.

Undersökningspopulation och metodik

Barometerföretagen

Småföretagsbarometern omfattar företag med 1–49 anställda, vilka räknas till den affärsdrivande sektorn i svenskt näringsliv. Jordbruksföretag omfattas inte av denna undersökning.

Småföretagsbarometern är baserad på en företagspanel som uppdateras en gång per år. Ungefär 20 procent av företagen byts ut varje år. Flertalet företag besvarar således frågorna två år i rad. Detta förbättrar precisionen i jämförelser mellan åren och minskar slumpens inverkan.

Urvalspopulationen kommer från SCBs Centrala Företags- och Arbetsställeregister (CFAR). Vid urvalsstratifiering och redovisning har SNI 92 använts. Offentliga myndigheter, institutioner, stiftelser, ideella föreningar och samfälligheter och i möjligaste mån dotterbolag i större koncerner har undantagits. Totalt omfattar undersökningspopulationen 161 055 företag. Totalt har 4 428 företag spridda över hela landet intervjuats. Antalet intervjuade företag i respektive län framgår av länsfakta på sidan 2 i respektive län. Bortfallet i undersökningen uppgick till 27 procent av det totala urvalet.

Sektorsindelning

I Småföretagsbarometern görs en uppdelning av företagen på sektorerna *varuproduktion*, *varuförmedling* och *övriga tjänster*.

I sektor varuproduktion ingår olika tillverkningsföretag (SNI 92: 100-410 utom 300, 320-323 och 333) samt företag inom byggnadsindustri (SNI 92: 450-455) och elektronikindustri (SNI 92: 300, 320-323 och 333)

Under sektor varuförmedling särredovisas företag inom handel (SNI 92: partihandel 510-517, detaljhandel 500-509, 521-527), hotell och restaurang (SNI 92: 551-555) och samfärdsl (SNI 92: 600-642).

Övrig tjänsteproduktion omfattar uppdragsverksamhet (handelsföretag, hotell, restaurang, samfärdsl) (SNI 92: 650-748) och övriga tjänster (SNI 92: 750-990).

I länsbarometrarna görs enbart en uppdelning i *varuproduktion* och *tjänstenäringar*.

Exportberoende företag har i barometern definierats som företag som säljer direkt till utlandet, via återförsäljare till utlandet eller är underleverantör till exportföretag. Andelen exportberoende företag är störst bland företag inom tillverkningsindustrin. Av totala antalet företag i undersökningen är 37 procent exportberoende, en minskning med tre procent.

Frågetekniken

För att underlätta snabba svar på intervjufrågorna ställs frågorna så att de kan besvaras utan anlitande av bokföring eller annan statistik. Svartalternativen har därför begränsats till två varianter:

- a) ja eller nej
- b) större, oförändrad eller mindre

Svaren räknas om till procentandelar och företagen vägs samman efter antal anställda. För att underlätta tolkningen av de frågor som besvaras med ”större”, ”oförändrad” eller ”mindre”, har det visat sig önskvärt att istället för procentandelar redovisa ett uttryck som direkt anger den inträffade eller förväntade förändringens riktning och styrka.

Skillnaden mellan procentandelen positiva svar (ökat/större) och negativa (minskat/mindre) benämns *netttotal*.

Netttotalen för beställningar, sysselsättning och omsättning läggs samman och bildar *konjunkturindikatorn*. Från och med 1995 års barometer infördes en förändring av indikatorn. Beställningar anges nu endast för företag inom varutillverkning och övriga tjänster.

Att tolka statistiken

I tabellen nedan har ett ”försiktigt” mått på konfidensintervall beräknats. Med 95 procents sannolikhet bör en uppmätt förändring mellan två år vara signifikant om den överstiger de framräknade procenttalen.

Antal företag i populationen	Intervall i procentenheter
2 000	2
1 000	3
500	4
200	7
150	8

Sifo medverkade

Undersökningen planerades vid SIFO i Stockholm och genomfördes vid SIFOs telefonintervjucentral i Blekinge.

SMÅ FÖRETAGS BAROMETERN

Småföretagarnas uppfattningar
och förväntningar om konjunkturen

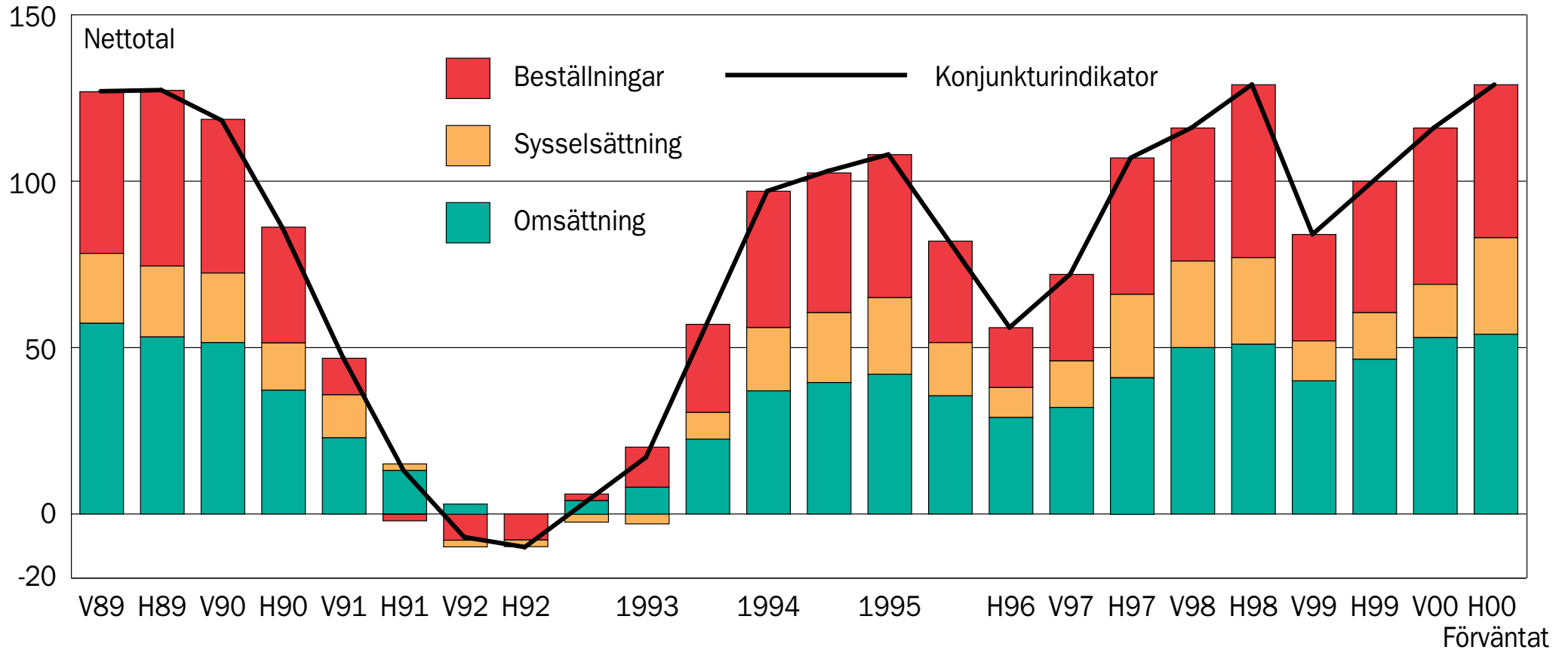
Våren 2000

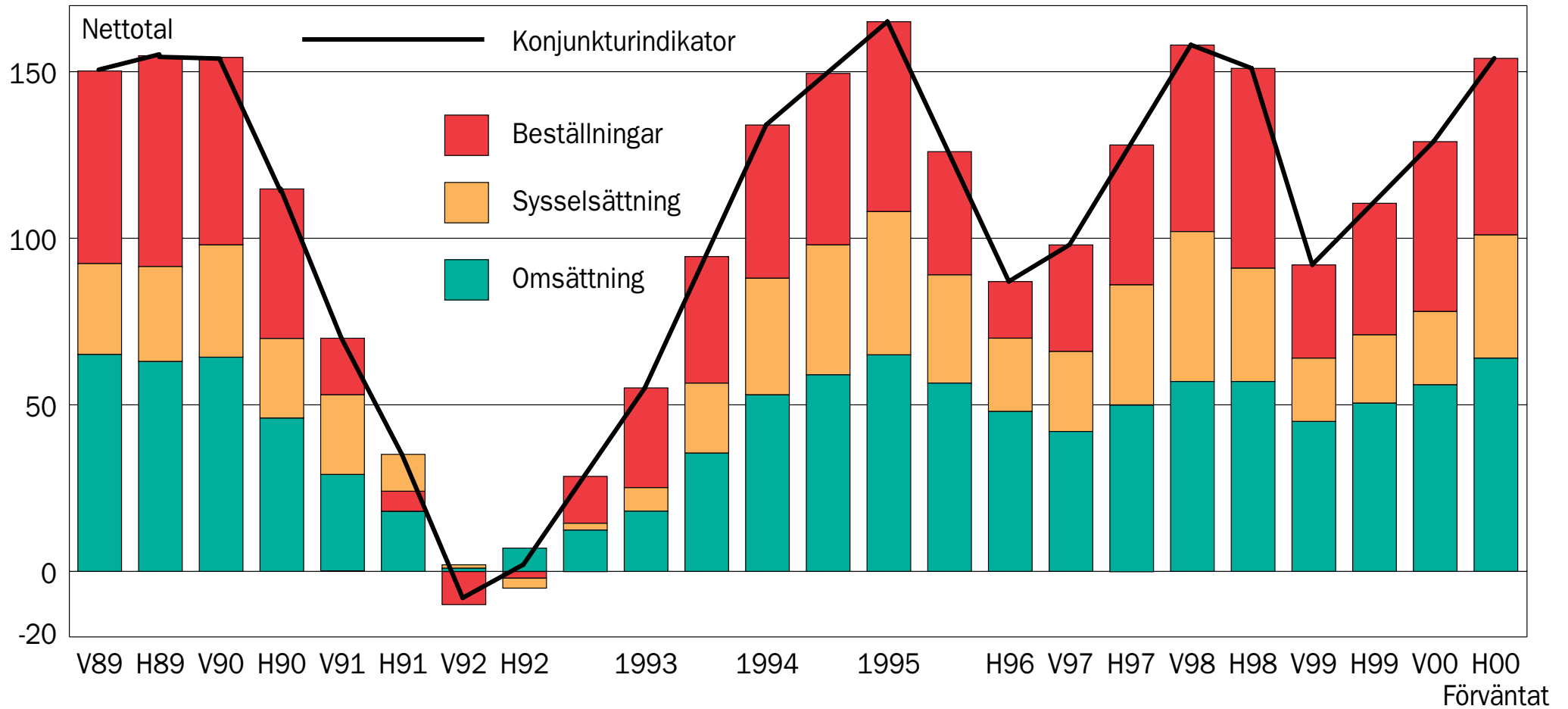
Vi ger ditt företag bättre ekonomi

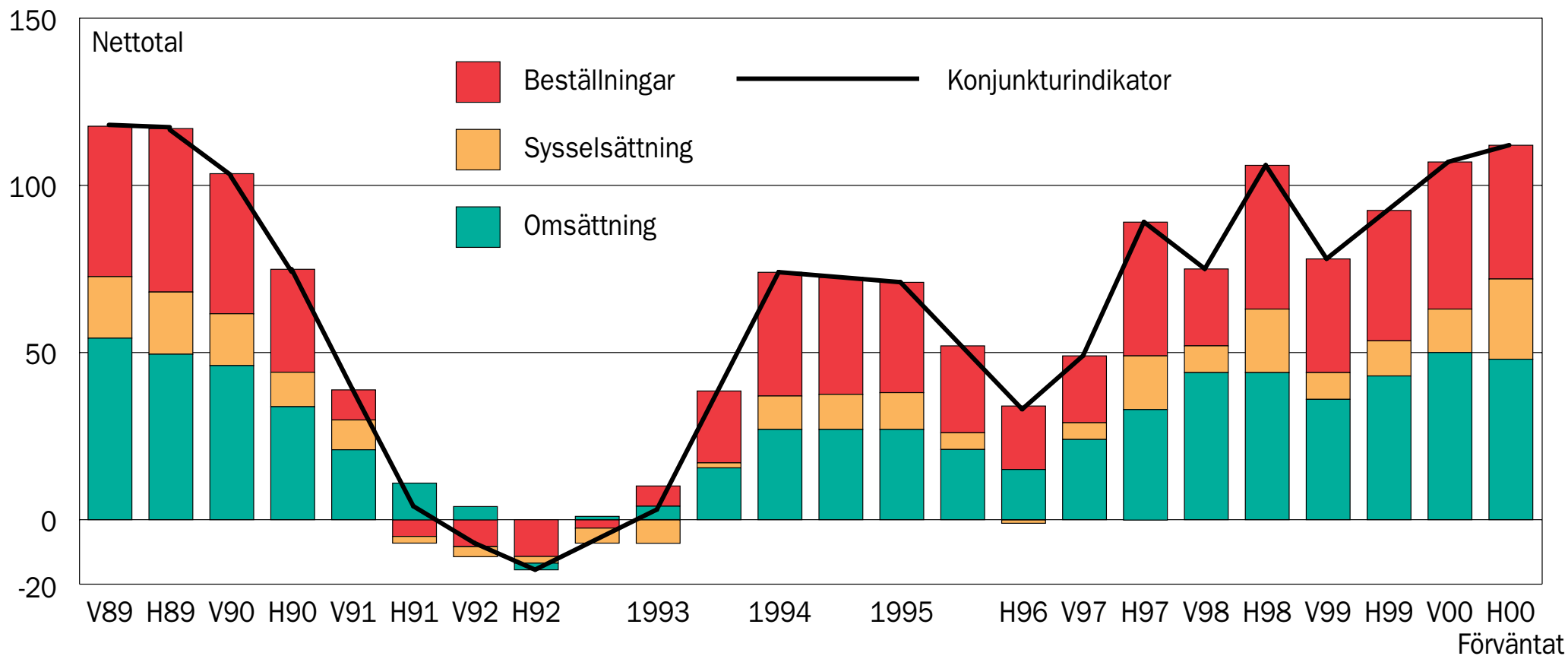
Konjunkturindikator för samtliga företag

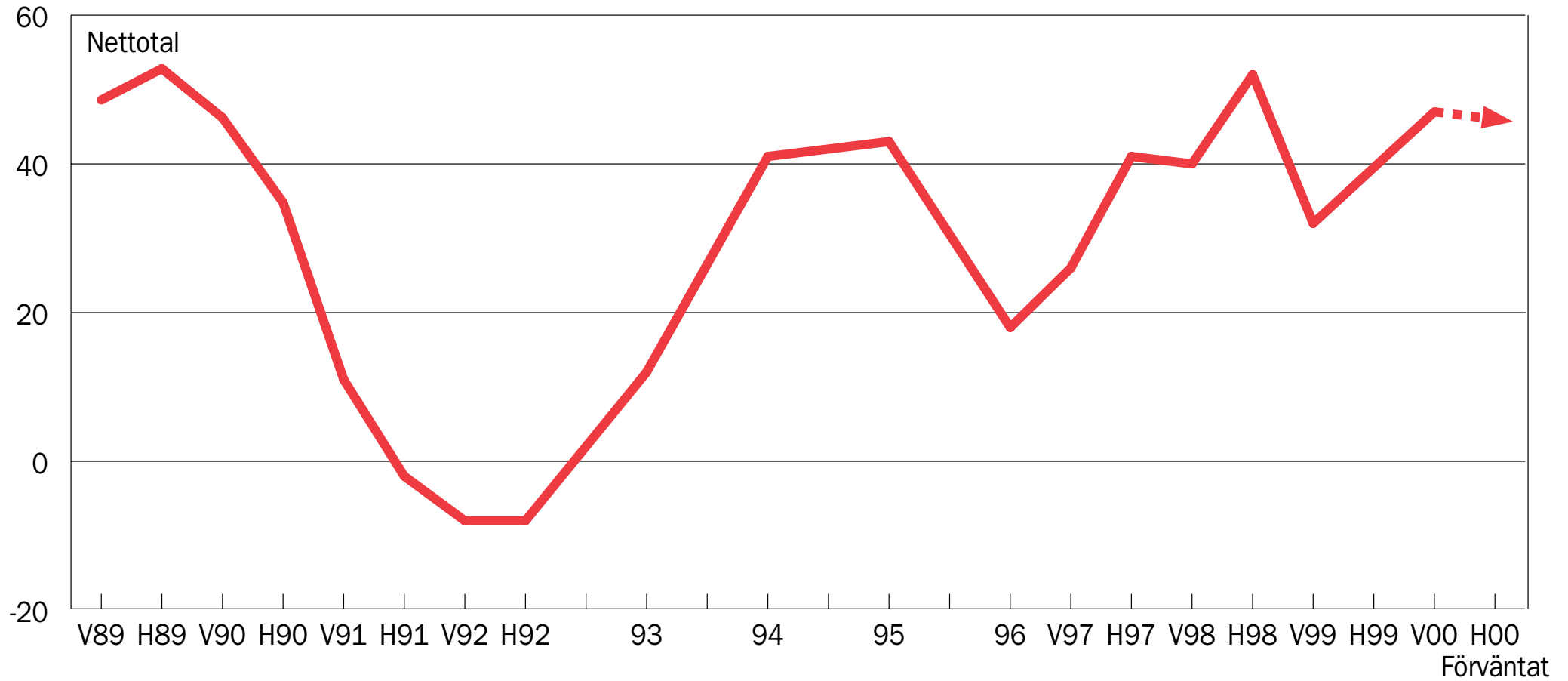
Konjunkturindikator för exportberoende företag

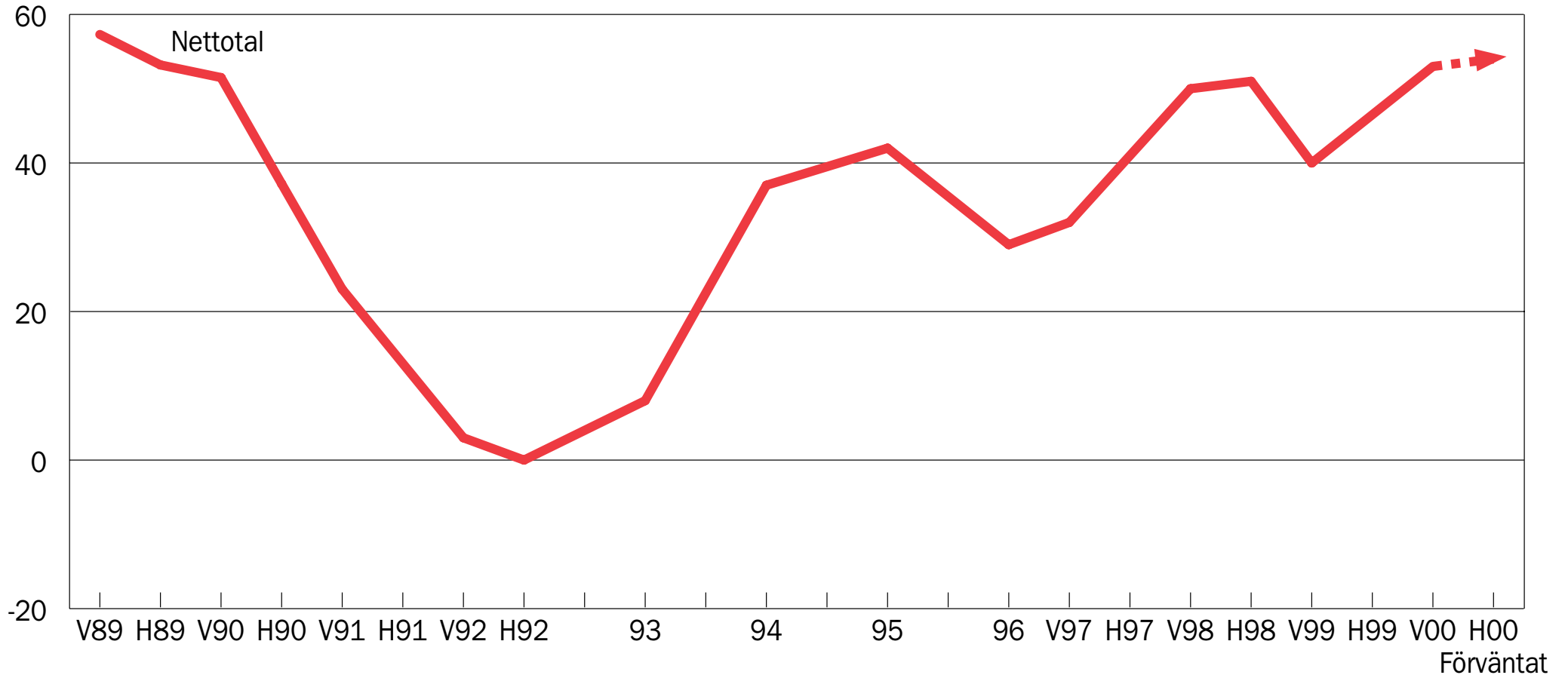
Konjunkturindikator för hemmamarknadsberoende företag

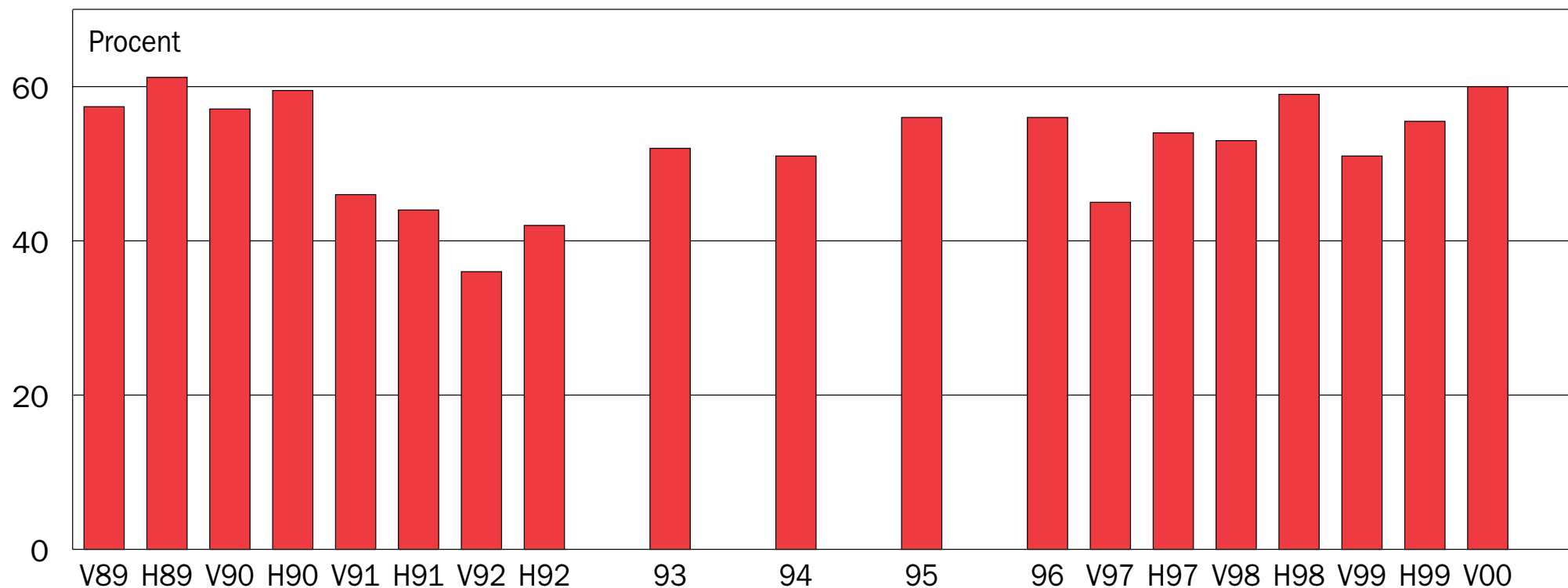
Beställningar, samtliga företag

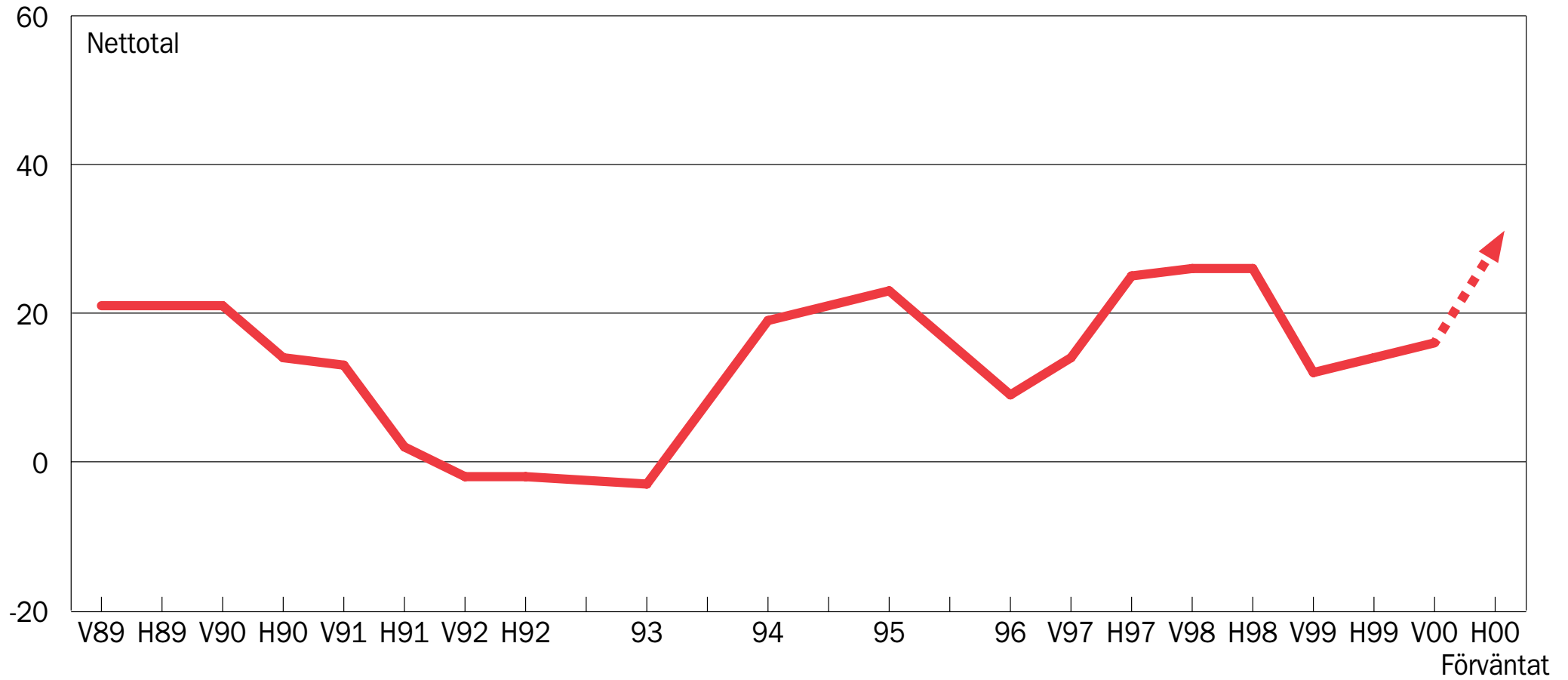
Omsättning, samtliga företag

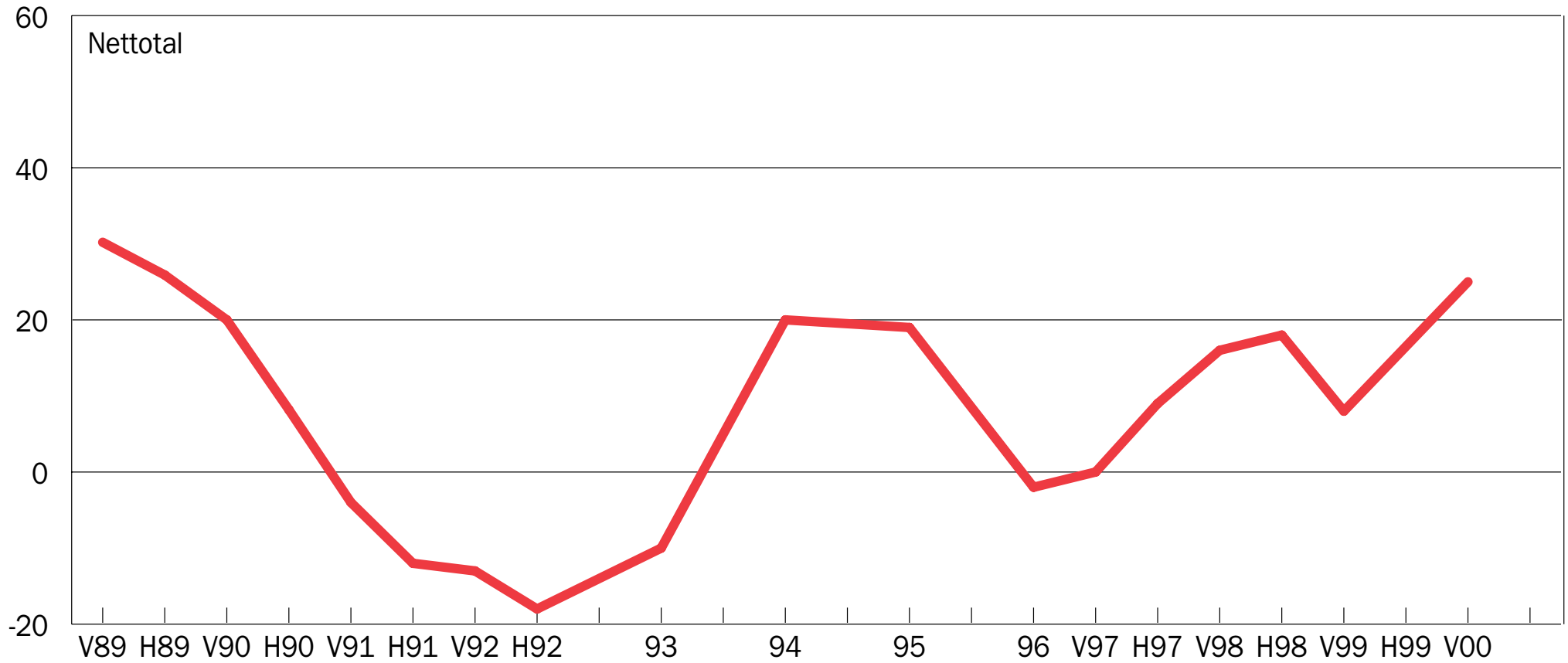
Andelen företag som arbetar för fullt

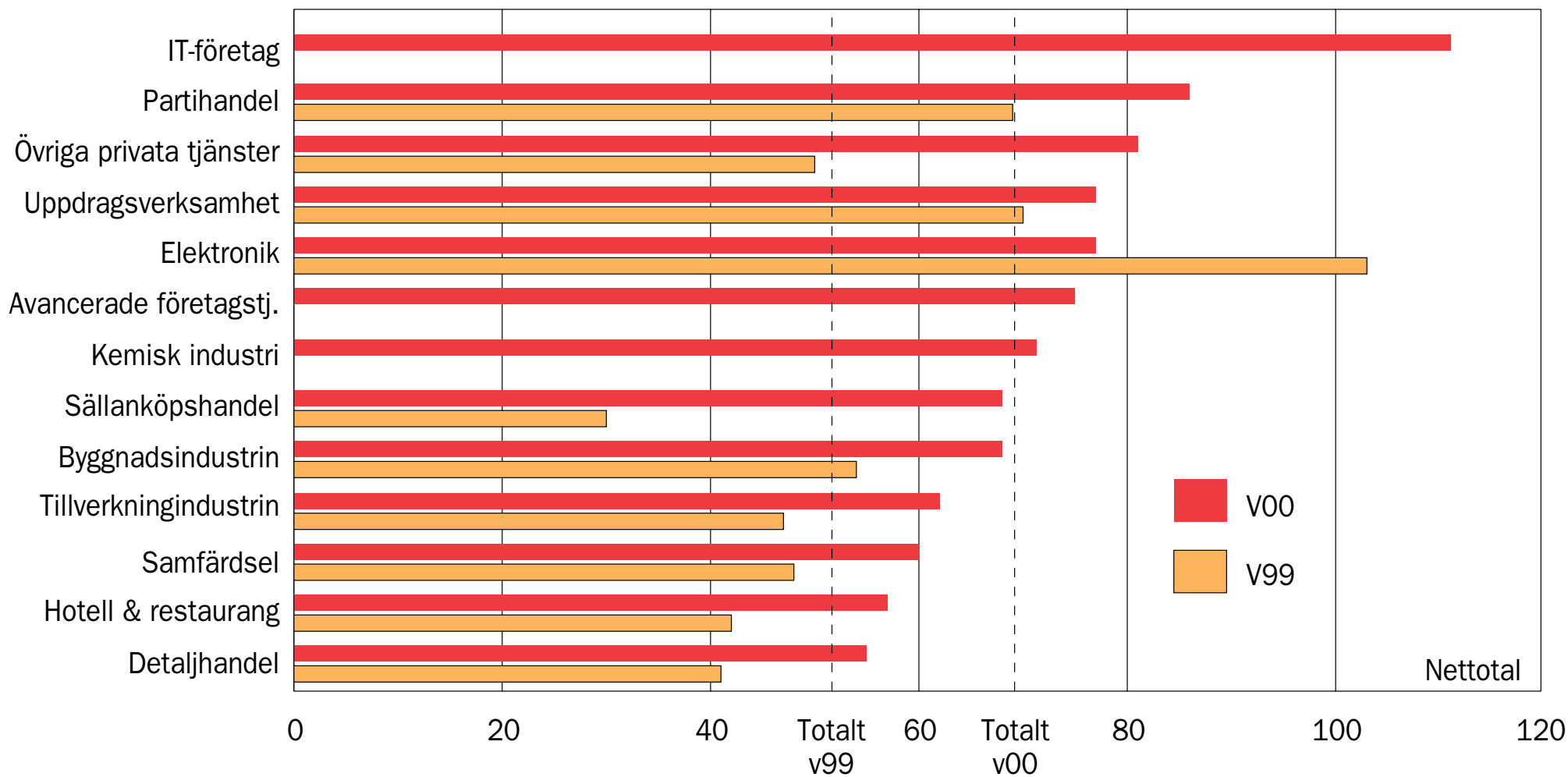
Sysselsättning, samtliga företag

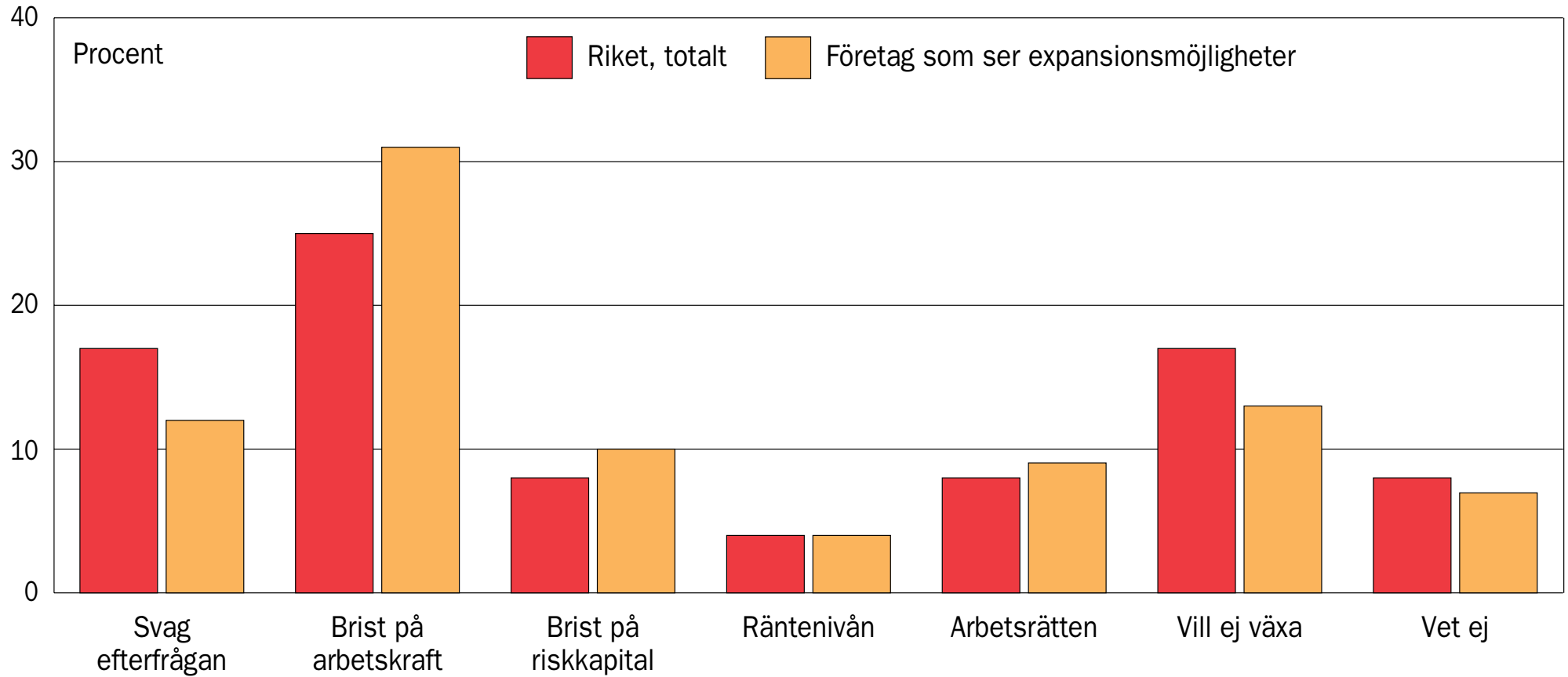
Lönsamhet, samtliga företag

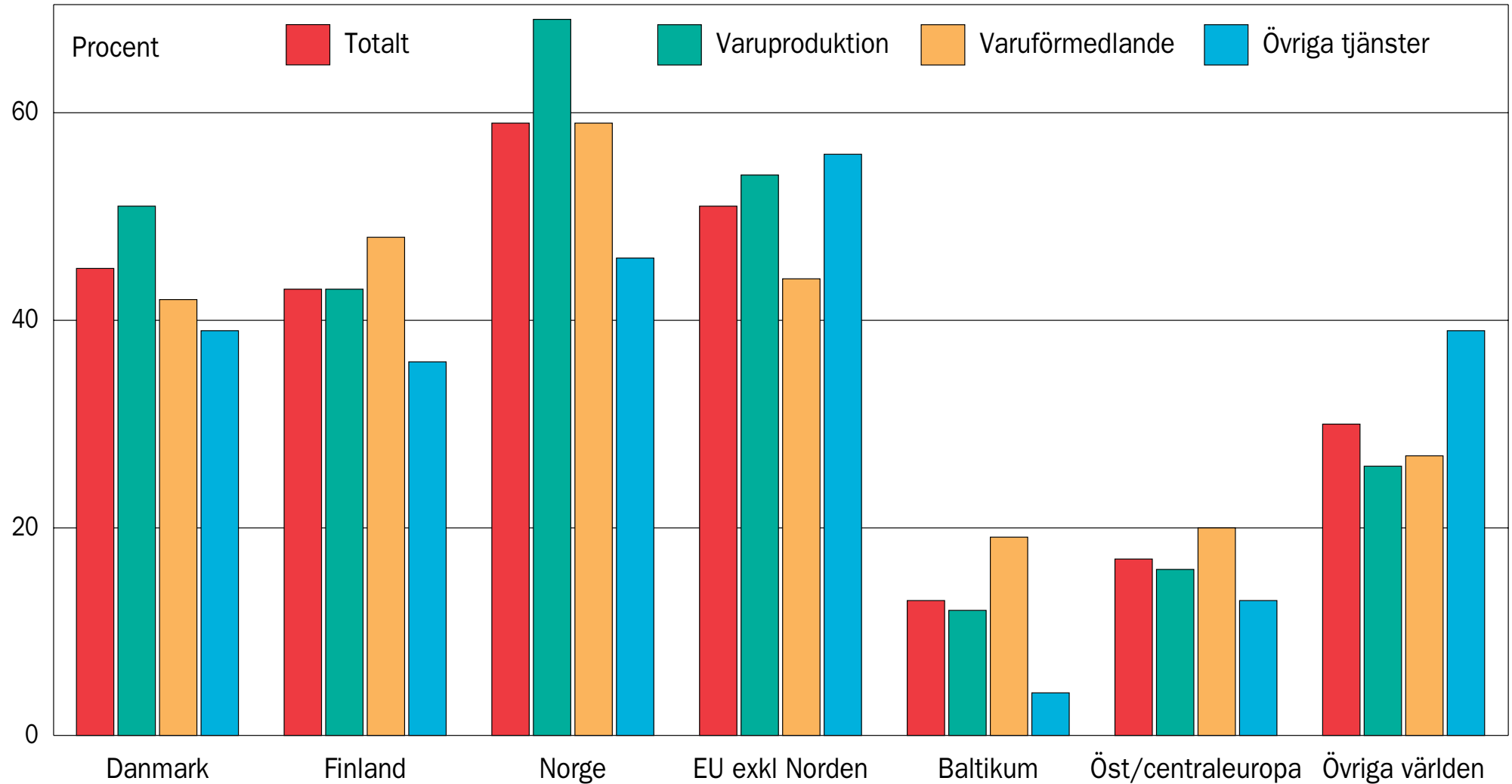
Konjunkturläget i olika branscher

De viktigaste tillväxthindren mot en ökad expansion

Småföretagens exportmönster

Konjunkturindikatorns sammansättning, idag

	IT- företagen	Kemisk industri	Avancerade företagstj.	Samtliga branscher
Sysselsättning	43	25	21	16
Omsättning	68	46	54	53
Beställningar	56	59	50	47
Totalt	167	130	125	116

Konjunkturindikatorns sammansättning, om tolv månader

	IT- företagen	Kemisk industri	Avancerade företagstj.	Samtliga branscher
Sysselsättning	58	35	39	29
Omsättning	63	74	53	54
Beställningar	64	70	44	46
Totalt	185	179	136	129

Småföretagens Internetanvändning, procentandelar

Använder ni Internet i ert företag?

Ja	71
Nej	29

Till vad använder ni Internet i ert företag? (Fler än ett svarsalternativ är möjligt)

För att skicka och ta emot e-post	82
Till informationssökning	77
Till betalningar	55
Till försäljning/marknadsföring	50
Till inköp	30
Annat	9

**I vilket sammanhang har Internet störst betydelse för er verksamhet?
(Fler än ett svarsalternativ är möjligt)**

Vid ren kommunikation med kunder, leverantörer och andra, t ex e-post	74
Annat	14
När internetaffärer genomförs med andra företag	4
När internetaffärer genomförs med konsumenter/ privatpersoner	3
Tveksam, vet ej	4

**Vilka är de största hindren för ytterligare expansion av Internetanvändning
i ert företag? (Fler än ett svarsalternativ är möjligt)**

Ser inga hinder	31
Bristfällig IT-kunskap	29
Inget behov av ytterligare expansion	19
Bristande uppkopplingsmöjligheter	14
Kostnadsskäl	9
Annat	8
Tveksam, vet ej	3

Vilken roll spelar Internet i ditt företags strategiska planering?

Mycket stor roll	6
Ganska stor roll	15
Varken stor eller liten roll	19
Ganska liten roll	23
Mycket liten roll	33
Tveksam, vet ej	2

Alla som f n ej använder Internet:

Avser du inom den närmaste tiden att använda dig av Internet i din affärsverksamhet?

Ja	41
Nej	54
Tveksam, vet ej	5

**Vilka är orsakerna till att du inte kommer att använda dig av Internet?
(Fler än ett svarsalternativ är möjligt)**

Inget behov	75
Bristfällig IT-kunskap	15
Annat	14
Kostnadsskäl	3
Tveksam, vet ej	1

Anser du att användning av Internet har bidragit till ökad försäljning?

Ja	22
Nej	74
Tveksam, vet ej	4

Anser du att användning av Internet har bidragit till lägre inköpspriser?

Ja	13
Nej	81
Tveksam, vet ej	6

Småföretagsbarometer, våren 2000

EXPORT

	Totalt	VARUPRODUKTION				VARUFÖRMEDLING					ÖVRIGA TJÄNSTER TOTALT			EXPORTBEROEN- DE		STORLEK			EXPEN- SION	
		TOTALT	Till- verk- nings- ind	Elek- tronik ind	Bygg- nads- ind	TOTALT	Parti- handel	De- talj- handel	Därav: Sällan köps- handel	Hotel rest.	Sam- färd- sel	TOTALT	Upp- drags- verk- samhet	Övr. Priv. tjän- ster	Ja	Nej	1-4 anst	5-19 anst	20-49 anst	JA
Vägt bastal -----	4428	1281	669	7	605	1874	500	788	585	219	367	1273	1025	248	1660	2768	2067	1916	445	3040
Fråga 1. Har ni under de senaste tolv månaderna sålt något till utlandet och fått betalt för det?																				
Ja -----	27	32	53	67	9	25	49	16	20	19	13	24	27	8	71	-	19	31	44	31
Nej -----	73	67	47	33	91	75	51	84	80	81	87	76	72	91	29	100	81	69	56	69
Tveksam, vet ej -----	0	0	0	-	0	0	0	0	-	-	-	0	1	0	0	0	0	0	1	0
Ej svar -----	0	-	-	-	-	0	-	-	-	0	-	0	-	0	-	0	0	0	-	-
Totalt -----	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Nytt bastal: Om 'ej sålt till utlandet' enligt fråga 2																				
Vägt bastal -----	3248	866	315	2	549	1411	255	659	467	177	319	971	744	227	481	2767	1678	1319	251	2109
Fråga 2. Säljs era produkter via återförsäljare till utlandet?																				
Ja -----	4	8	16	26	3	3	6	1	1	2	4	2	2	1	26	-	3	4	7	4
Nej -----	95	91	82	72	96	96	92	98	98	98	94	98	98	99	72	99	96	95	93	95
Tveksam, vet ej -----	1	1	1	2	0	1	2	1	1	-	2	0	0	0	1	1	1	1	0	1
Totalt -----	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Nytt bastal: Om 'ej sålt till utlandet' enligt fråga 3																				
Vägt bastal -----	3121	795	263	2	530	1370	239	652	461	174	306	956	732	224	355	2767	1624	1263	234	2015
Fråga 3. Är ni underleverantör till något exportföretag?																				
Ja -----	11	15	28	25	8	9	22	5	7	0	13	12	15	2	100	-	10	13	13	13
Nej -----	88	85	70	73	92	90	78	95	93	99	86	88	85	97	-	99	89	87	85	87
Tveksam, vet ej -----	1	1	1	3	0	1	1	0	0	1	1	1	1	0	-	1	1	1	2	1
Totalt -----	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Vägt bastal -----	4428	1281	669	7	605	1874	500	788	585	219	367	1273	1025	248	1660	2768	2067	1916	445	3040
Fråga 1-3. Säljer ni på utlandet och får betalt från utlandet och, eller säljs era produkter via återförsäljare till utlandet och, eller är ni underleverantör till annat exportföretag?																				
Ja -----	37	47	72	82	19	34	63	21	26	21	28	34	39	11	100	-	29	42	54	42
Nej -----	63	53	28	18	81	66	37	79	74	79	72	66	61	89	-	100	71	58	46	58
Totalt -----	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Småföretagsbarometer, våren 2000

EXPORT

	Totalt	VARUPRODUKTION				VARUFÖRMEDLING					ÖVRIGA TJÄNSTER TOTALT			EXPORTBEROEN- DE		STORLEK			EXPEN- SION	
		TOTALT	Till- verk- nings- ind	Elek- tronik ind	Bygg- nads- ind	TOTALT	Parti- handel	De- talj- handel	Därav: Sällan köps- handel	Hotel rest.	Sam- färd- sel	TOTALT	Upp- drags- verk- samhet	Övr. Priv. tjän- ster	Ja	Nej	1-4 anst	5-19 anst	20-49 anst	JA
Nytt bastal: Om 'sålt till utlandet'																				
Vägt bastal -----	1179	415	354	5	56	462	246	128	119	41	47	302	281	21	1179	-	388	596	194	931
Fråga 4. Till vilka av följande exportmarknader säljer ni?																				
Danmark -----	45	51	54	24	38	42	46	36	36	40	38	39	41	9	45	-	36	46	58	46
Finland -----	43	43	46	62	25	48	56	40	39	49	25	36	37	21	43	-	37	44	53	43
Norge el. Island -----	59	69	72	38	53	59	66	53	52	64	40	46	46	36	59	-	57	59	66	58
EU förutom Norden -----	51	54	59	59	22	44	43	40	40	65	42	56	56	67	51	-	46	50	61	51
Baltikum (Estland, Lettland, Litauen) -----	13	12	12	26	12	19	26	4	3	30	13	4	5	-	13	-	9	11	23	12
Öst- och centraleuropa utom Baltikum -----	17	16	17	17	6	20	21	16	17	40	11	13	13	10	17	-	15	15	27	17
Övriga världen -----	30	26	28	50	12	27	22	36	36	44	10	39	41	13	30	-	31	28	34	32
Tveksam, vet ej -----	1	0	-	2	1	3	2	3	3	5	-	0	0	1	1	-	0	2	-	1
Totalt -----	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	-	100	100	100	100

Småföretagsbarometer, våren 2000

SYSSELSÄTTNING & ARBETSBELASTNING

	Totalt	VARUPRODUKTION			VARUFÖRMEDLING						ÖVRIGA TJÄNSTER TOTALT			EXPORTBEROEN- DE		STORLEK			EXPEN- SION	
		TOTALT	Till- verk- nings ind	Elek- tronik ind	Bygg- nads- ind	TOTALT	Parti- handel	De- talj- handel	Därav: Sällan köps- handel	Hotel rest.	Sam- färd- sel	TOTALT	Upp- drags verk- samhet	Övr. Priv. tjän- ster	Ja	Nej	1-4 anst	5-19 anst	20-49 anst	JA
Vägt bastal -----	4428	1281	669	7	605	1874	500	788	585	219	367	1273	1025	248	1660	2768	2067	1916	445	3040
Fråga 5: Har ni fler sysselsatta idag än vad ni hade för ett år sedan, har ni färre eller har lika många sysselsatta?																				
Fler -----	28	28	29	47	27	26	36	20	21	17	28	32	32	31	35	24	18	35	45	35
Lika många -----	59	58	56	36	61	62	52	69	70	66	57	57	57	59	52	64	71	52	37	54
Färre -----	12	14	15	16	12	12	11	11	9	15	14	10	11	10	13	12	10	13	17	10
Tveksam, vet ej -----	0	0	0	-	0	0	-	1	-	1	-	0	-	0	0	0	-	0	0	0
NETTOTAL -----	16	14	14	31	14	14	25	10	11	2	14	22	22	21	22	13	8	22	28	25
Totalt -----	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Nytt bastal: TILLVERKANDE FÖRETAG																				
Vägt bastal -----	1281	1281	669	7	605	-	-	-	-	-	-	-	-	-	603	678	462	634	185	876
Fråga 6: Är arbetsbelastningen - t.ex. övertidsutaget - större per anställd nu jämfört med för ett år sedan?																				
Ja -----	20	20	20	16	19	-	-	-	-	-	-	-	-	-	21	19	22	19	18	22
Nej -----	79	79	78	83	80	-	-	-	-	-	-	-	-	-	78	80	76	80	81	76
Tveksam, vet ej -----	1	1	1	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	2	1	0	1
Totalt -----	100	100	100	100	100	-	-	-	-	-	-	-	-	-	100	100	100	100	100	100
Nytt bastal: TJÄNSTEFÖRETAG																				
Vägt bastal -----	3147	-	-	-	-	1874	500	788	585	219	367	1273	1025	248	1057	2090	1605	1282	259	2164
Fråga 7: Är arbetsbelastningen sådan att man arbetar fler timmar per anställd nu jämfört med för ett år sedan?																				
Ja -----	30	-	-	-	-	29	36	28	30	22	22	33	34	27	35	28	33	28	27	35
Nej -----	68	-	-	-	-	70	62	70	69	74	76	66	64	72	64	71	66	70	70	63
Tveksam, vet ej -----	1	-	-	-	-	2	1	2	1	3	1	1	1	0	1	1	1	1	2	1
Ej svar -----	0	-	-	-	-	0	0	-	-	0	-	0	-	0	-	0	0	0	-	-
Totalt -----	100	-	-	-	-	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Småföretagsbarometer, våren 2000

SYSSELSÄTTNING & ARBETSBELASTNING

	Totalt	VARUPRODUKTION				VARUFÖRMEDLING					ÖVRIGA TJÄNSTER TOTALT			EXPORTBEROEN- DE		STORLEK			EXPEN- SION	
		TOTALT	Till- verk- nings ind	Elek- tronik ind	Bygg- nads- ind	TOTALT	Parti- handel	De- talj- handel	Därav: Sällan köps- handel	Hotel rest.	Sam- färd- sel	TOTALT	Upp- drags verk- samhet	Övr. Priv. tjän- ster	Ja	Nej	1-4 anst	5-19 anst	20-49 anst	JA
Vägt bastal -----	4428	1281	669	7	605	1874	500	788	585	219	367	1273	1025	248	1660	2768	2067	1916	445	3040
Fråga 8. Vad tror ni om sysselsättningen de kommande tolv månaderna? Tror ni att ni då kommer att sysselsätta fler, lika många eller färre?																				
Fler -----	33	32	32	61	32	28	42	22	24	30	22	41	44	30	41	28	25	38	48	44
Lika många -----	62	61	62	33	61	66	53	73	73	63	68	57	54	67	55	66	71	55	46	53
Färre -----	4	5	5	5	6	5	4	5	3	2	7	2	2	3	3	4	3	5	6	2
Tveksam, vet ej -----	1	1	1	1	1	1	1	1	0	4	3	0	0	0	1	1	1	1	-	1
NETTOTAL -----	29	27	27	56	26	24	37	17	21	28	16	39	42	27	37	24	22	33	42	42
Totalt -----	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Småföretagsbarometer, våren 2000

KAPACITETSUTNYTTJANDE & BESTÄLLNINGSLÄGE

	Totalt	VARUPRODUKTION				VARUFÖRMEDLING					ÖVRIGA TJÄNSTER TOTALT			EXPORTBEROEN- DE		STORLEK			EXPEN- SION	
		TOTALT	Till- verk- nings ind	Elek- tronik ind	Bygg- nads- ind	TOTALT	Parti- handel	De- talj- handel	Därav: Sällan köps- handel	Hotel rest.	Sam- färd- sel	TOTALT	Upp- drags verk- samhet	Övr. Priv. tjän- ster	Ja	Nej	1-4 anst	5-19 anst	20-49 anst	JA
Nytt bastal: EJ HANDEL,TRANSP																				
Vägt bastal -----	2531	1281	669	7	605	-	-	-	-	-	1250	1002	248	1025	1506	1215	1051	265	1812	
Fråga 9. Så har jag en fråga om kapacitetsutnyttjandet för närvarande. Kan Ni producera och sälja mer med nuvarande antal anställda eller jobbar ni för fullt?																				
Kan producera och sälja mer	39	39	50	48	28	-	-	-	-	-	38	38	38	46	34	35	40	53	38	
Jobbar för fullt -----	60	60	50	52	71	-	-	-	-	-	59	60	58	53	64	64	59	45	61	
Tveksam, vet ej -----	1	1	1	-	1	-	-	-	-	-	2	2	4	1	2	1	1	2	1	
Ej svar -----	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0	-	0	-	0	0	-	-	-	
Totalt -----	100	100	100	100	100	-	-	-	-	-	100	100	100	100	100	100	100	100	100	
Nytt bastal: EJ HANDEL,TRANSP																				
Vägt bastal -----	2531	1281	669	7	605	-	-	-	-	-	1250	1002	248	1025	1506	1215	1051	265	1812	
Fråga 10. Under de gångna 12 månaderna - har ni i verksamheten fått ökat antal beställningar, minskat antal eller är volymen oförändrad?																				
Ökat -----	56	55	57	66	52	-	-	-	-	-	56	57	53	60	53	53	57	59	64	
Oförändrat -----	35	35	30	22	42	-	-	-	-	-	34	33	38	31	37	37	33	28	30	
Minskat -----	9	9	12	12	5	-	-	-	-	-	9	9	7	9	9	8	9	10	5	
Tveksam, vet ej -----	1	1	1	-	1	-	-	-	-	-	1	1	2	0	1	1	0	2	1	
NETTOTAL -----	47	46	45	53	47	-	-	-	-	-	47	48	46	51	44	45	48	49	59	
Totalt -----	100	100	100	100	100	-	-	-	-	-	100	100	100	100	100	100	100	100	100	

Småföretagsbarometer, våren 2000

KAPACITETSUTNYTTJANDE & BESTÄLLNINGSLÄGE

	Totalt	VARUPRODUKTION				VARUFÖRMEDLING					ÖVRIGA TJÄNSTER TOTALT			EXPORTBEROEN- DE		STORLEK			EXPEN- SION	
		TOTALT	Till- verk- nings- ind	Elek- tronik ind	Bygg- nads- ind	TOTALT	Parti- handel	De- talj- handel	Därav: Sällan köps- handel	Hotel rest.	Sam- färd- sel	TOTALT	Upp- drags verk- samhet	Övr. Priv. tjän- ster	Ja	Nej	1-4 anst	5-19 anst	20-49 anst	JA
Nytt bastal: EJ HANDEL, TRANSP																				
Vägt bastal -----	2531	1281	669	7	605	-	-	-	-	-	-	1250	1002	248	1025	1506	1215	1051	265	1812
Fråga 11. Kommer ni under de kommande 12 månaderna att få ökade beställningar eller minskade beställningar eller kommer volymen vara i stort sett oförändrad?																				
Ökade -----	48	47	52	70	40	-	-	-	-	-	-	50	50	48	55	43	40	54	61	59
Oförändrade -----	42	42	38	25	47	-	-	-	-	-	-	42	42	42	36	46	50	36	31	34
Minskade -----	3	3	2	3	4	-	-	-	-	-	-	2	2	2	2	3	3	3	1	1
Tveksam, vet ej -----	7	8	8	1	9	-	-	-	-	-	-	6	5	8	7	7	7	7	7	6
NETTOTAL -----	46	43	50	67	36	-	-	-	-	-	-	48	48	46	53	40	37	51	60	59
Totalt -----	100	100	100	100	100	-	-	-	-	-	-	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Småföretagsbarometer, våren 2000

OMSÄTTNING

	Totalt	VARUPRODUKTION			VARUFÖRMEDLING					ÖVRIGA TJÄNSTER TOTALT			EXPORTBEROEN- DE		STORLEK			EXPEN- SION		
		TOTALT	Till- verk- nings- ind	Elek- tronik ind	Bygg- nads- ind	TOTALT	Parti- handel	De- talj- handel	Därav: Sällan köps- handel	Hotel rest.	Sam- färd- sel	TOTALT	Upp- drags verk- samhet	Övr. Priv. tjän- ster	Ja	Nej	1-4 anst	5-19 anst	20-49 anst	JA
Vägt bastal -----	4428	1281	669	7	605	1874	500	788	585	219	367	1273	1025	248	1660	2768	2067	1916	445	3040
Fråga 12. Har er omsättning ökat eller minskat under de gångna 12 månaderna?																				
Ökat -----	65	64	65	64	63	64	69	61	68	65	60	68	68	69	68	63	60	69	68	73
Oförändrat -----	21	24	19	18	29	22	22	22	20	22	24	18	17	21	19	23	24	19	17	17
Minskat -----	12	12	16	18	8	13	9	15	11	10	14	12	13	9	12	13	14	11	13	9
Tveksam, vet ej -----	1	0	0	1	0	1	0	2	1	3	2	1	2	1	1	1	1	1	1	1
NETTOTAL -----	53	51	48	46	54	51	61	46	57	55	46	56	55	60	56	50	47	58	55	64
Totalt -----	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Vägt bastal -----	4428	1281	669	7	605	1874	500	788	585	219	367	1273	1025	248	1660	2768	2067	1916	445	3040
Fråga 13. Tror ni att er omsättning kommer att ha ökat eller minskat om 12 månader?																				
Ökat -----	60	57	66	70	48	60	70	59	61	62	48	61	61	62	67	55	53	63	72	72
Oförändrad -----	32	33	27	25	39	32	24	34	35	33	37	31	32	29	26	35	38	28	22	24
Minskat -----	5	6	4	5	8	5	5	5	2	2	9	5	6	3	4	7	5	6	4	2
Tveksam, vet ej -----	3	4	3	-	5	3	1	3	2	3	6	2	2	5	3	3	3	3	2	2
NETTOTAL -----	54	51	61	65	40	55	65	54	59	60	40	56	55	58	64	48	48	57	68	69
Totalt -----	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Småföretagsbarometer, våren 2000

PRISER & LÖSAMHET

	Totalt	VARUPRODUKTION				VARUFÖRMEDLING					ÖVRIGA TJÄNSTER TOTALT			EXPORTBEROEN- DE		STORLEK			EXPEN- SION	
		TOTALT	Till- verk- nings- ind	Elek- tronik ind	Bygg- nads- ind	TOTALT	Parti- handel	De- talj- handel	Därav: Sällan köps- handel	Hotel rest.	Sam- färd- sel	TOTALT	Upp- drags verk- samhet	Övr. Priv. tjän- ster	Ja	Nej	1-4 anst	5-19 anst	20-49 anst	JA
Nytt bastal:																				
Vägt bastal -----	1440	412	217	2	192	609	154	264	178	56	135	418	343	76	529	910	672	639	129	995
Fråga 14. Vad tror ni om prisutvecklingen under det närmaste året?\ Kommer era försäljningspriser vara högre, lägre eller vara oförändradejämfört med idag?																				
Högre -----	48	50	40	13	63	47	46	41	45	61	56	48	48	46	43	51	45	51	49	52
Oförändrad -----	44	43	52	42	32	43	41	49	49	39	33	47	48	44	49	41	47	41	45	42
Lägre -----	5	5	7	41	2	7	9	9	5	-	6	3	3	1	6	5	5	6	6	5
Tveksam, vet ej -----	3	2	1	4	3	3	4	1	0	-	5	3	1	9	1	3	4	2	1	2
NETTOTAL -----	43	46	33	-28	61	40	37	32	40	61	50	45	45	45	37	46	41	45	43	47
Totalt -----	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Vägt bastal -----	4428	1281	669	7	605	1874	500	788	585	219	367	1273	1025	248	1660	2768	2067	1916	445	3040
Fråga 15. Under de gångna tolv månaderna skulle ni säga att lönsamheten har förbättrats, varit oförändrad eller försämrats?																				
Förbättrats -----	42	42	41	31	42	39	44	40	45	44	27	47	48	47	47	39	41	43	42	49
Varit oförändrad -----	40	42	38	44	46	38	37	39	39	38	35	40	41	39	34	43	43	36	39	38
Försämrats -----	17	16	20	23	12	22	18	19	15	15	37	12	12	13	18	17	15	19	19	11
Tveksam, vet ej -----	1	1	1	2	0	2	1	2	1	2	2	0	0	1	1	1	1	1	0	1
NETTOTAL -----	25	25	21	8	30	17	26	21	29	29	-10	35	36	34	28	23	26	24	23	38
Totalt -----	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Småföretagsbarometer, våren 2000

EXPENSION & EXPENSIONSHINDER

	Totalt	VARUPRODUKTION				VARUFÖRMEDLING					ÖVRIGA TJÄNSTER TOTALT			EXPORTBEROEN- DE		STORLEK			EXPEN- SION	
		TOTALT	Till- verk- nings ind	Elek- tronik ind	Bygg- nads- ind	TOTALT	Parti- handel	De- talj- handel	Därav: Sällan köps- handel	Hotel rest.	Sam- färd- sel	TOTALT	Upp- drags verk- samhet	Övr. Priv. tjän- ster	Ja	Nej	1-4 anst	5-19 anst	20-49 anst	JA
Vägt bastal -----	4428	1281	669	7	605	1874	500	788	585	219	367	1273	1025	248	1660	2768	2067	1916	445	3040
Fråga 16. Anser ni att det för närvarande finns goda utsikter för ert företag att växa?																				
Ja -----	69	68	71	84	65	65	76	59	64	68	58	75	77	66	77	64	65	71	75	100
Nej -----	27	27	24	13	30	32	21	37	32	30	38	20	19	25	19	32	30	25	21	-
Tveksam, vet ej -----	4	5	5	3	5	3	3	4	4	2	4	5	4	9	4	5	5	4	3	-
Ej svar -----	0	-	-	-	-	0	0	-	-	0	-	0	-	0	-	0	0	0	-	-
Totalt -----	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Vägt bastal -----	4428	1281	669	7	605	1874	500	788	585	219	367	1273	1025	248	1660	2768	2067	1916	445	3040
Fråga 17. Vilken av följande faktorer anser du VIKTIGAST med hänsyn till vad som hindrar ytterligare expansion?																				
Svag efterfrågan (konkurrensen) -----	17	16	18	8	13	22	23	24	20	14	20	12	10	17	16	18	14	19	25	12
Brist på lämplig arbetskraft	25	31	27	43	36	16	18	13	15	11	20	31	32	26	28	22	19	29	32	31
Brist på riskkapital -----	8	9	12	10	5	9	14	8	8	8	7	7	7	10	7	8	8	8	9	10
Räntenivån -----	4	2	2	1	3	4	4	6	6	2	1	4	5	1	3	4	4	4	1	4
Arbetsrätten (Regelverket) -	8	8	9	7	7	7	9	6	6	11	5	9	10	7	8	8	8	8	9	9
Vill ej växa -----	17	20	15	7	25	14	9	13	15	17	19	20	20	22	13	20	24	11	10	13
Vet ej -----	8	6	8	17	3	10	6	14	11	11	7	7	7	10	9	8	7	9	5	7
Ej svar -----	13	8	9	7	8	18	18	15	17	26	21	9	9	9	13	13	15	11	9	14
Totalt -----	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Småföretagsbarometer, våren 2000

INTERNETANVÄNDNING

	Totalt	VARUPRODUKTION			VARUFÖRMEDLING						ÖVRIGA TJÄNSTER TOTALT			EXPORTBEROEN- DE		STORLEK			EXPEN- SION	
		TOTALT	Till- verk- nings- ind	Elek- tronik ind	Bygg- nads- ind	TOTALT	Parti- handel	De- talj- handel	Därav: Sällan köps- handel	Hotel rest.	Sam- färd- sel	TOTALT	Upp- drags- verk- samhet	Övr. Priv. tjän- ster	Ja	Nej	1-4 anst	5-19 anst	20-49 anst	JA
Vägt bastal -----	4428	1603	825	111	667	1441	318	652	490	170	301	1384	1062	322	1660	2768	1818	2248	362	2975
Fråga 18. Använder ni Internet i ert företag?																				
Ja -----	71	70	75	95	59	62	81	58	61	59	52	83	86	72	82	65	65	74	87	78
Nej -----	28	30	25	5	40	38	19	42	39	41	47	17	14	27	18	35	35	26	13	22
Tveksam, vet ej -----	0	0	-	-	0	0	-	0	-	-	0	0	-	0	0	0	0	0	-	0
Ej svar -----	0	-	-	-	-	0	0	-	-	1	-	0	-	0	-	0	0	0	-	-
Totalt -----	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Nytt bastal: Om använder Internet																				
Vägt bastal -----	3164	1120	618	106	396	895	257	380	299	100	158	1149	916	233	1368	1796	1183	1667	314	2321
Fråga 19. Till vad?																				
Till inköp -----	30	30	29	59	22	33	39	38	40	16	20	28	30	22	37	25	28	31	36	32
Till försäljning\ marknadsföring -----	50	46	52	63	32	52	60	48	53	67	37	52	51	55	59	43	46	50	60	53
Till betalningar -----	55	57	56	46	61	55	55	52	52	48	66	54	55	50	58	54	55	56	57	56
Till informationssökning --- För att skicka och ta emot e -post -----	77	74	78	91	65	75	79	77	76	58	77	80	81	79	80	74	75	76	86	79
Annat -----	82	82	83	91	77	76	85	74	75	69	72	87	89	82	87	79	81	82	91	84
Tveksam, vet ej -----	9	9	10	21	6	8	8	8	8	4	9	11	11	9	11	8	10	9	9	11
Ej svar -----	0	0	-	1	0	1	-	1	1	2	1	0	1	-	0	1	1	0	-	1
Totalt -----	0	0	-	-	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0	-	0	0	-	-
Totalt -----	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Småföretagsbarometer, våren 2000

INTERNETANVÄNDNING

	Totalt	VARUPRODUKTION				VARUFÖRMEDLING					ÖVRIGA TJÄNSTER TOTALT			EXPORTBEROEN- DE		STORLEK			EXPEN- SION	
		TOTALT	Till- verk- nings- ind	Elek- tronik ind	Bygg- nads- ind	TOTALT	Parti- handel	De- talj- handel	Därav: Sällan köps- handel	Hotel rest.	Sam- färd- sel	TOTALT	Upp- drags- verk- samhet	Övr. Priv. tjän- ster	Ja	Nej	1-4 anst	5-19 anst	20-49 anst	JA
Nytt bastal: Om ej använder Internet																				
Vägt bastal -----	1255	480	207	5	268	542	60	271	191	69	142	233	146	87	291	964	631	576	48	652
Fråga 20. Avser du inom den närmaste tiden att använda dig av Internet i din affärsverksamhet?																				
Ja -----	41	38	38	40	38	45	72	44	48	43	36	40	47	29	53	38	36	47	48	50
Nej -----	54	58	57	60	58	50	22	52	48	51	58	54	45	68	42	57	58	49	50	44
Tveksam, vet ej -----	5	5	5	-	4	5	7	4	4	6	6	6	8	3	5	5	6	4	2	6
Totalt -----	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Nytt bastal: Avser ej att använda Internet																				
Vägt bastal -----	674	276	117	3	156	273	13	142	92	35	83	125	66	59	123	551	367	283	24	287
Fråga 21. Vilka är orsakerna till att du inte kommer att använda dig av Internet?																				
Kostnadsskäl -----	3	3	1	-	4	4	8	6	7	-	2	2	2	2	2	3	4	2	-	2
Bristfällig IT-kunskap -----	15	18	21	-	15	15	46	15	20	11	10	8	11	5	18	14	17	12	8	17
Inget behov -----	75	74	73	67	76	72	54	73	71	63	77	82	77	88	69	76	75	73	88	74
Annat -----	14	14	15	33	14	14	8	13	12	20	12	12	17	7	17	13	12	17	8	14
Tveksam, vet ej -----	1	2	1	-	3	1	-	1	-	6	-	1	2	-	2	1	1	2	-	1
Totalt -----	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Småföretagsbarometer, våren 2000

INTERNETANVÄNDNING

	Totalt	VARUPRODUKTION			VARUFÖRMEDLING					ÖVRIGA TJÄNSTER TOTALT			EXPORTBEROEN- DE		STORLEK			EXPEN- SION		
		TOTALT	Till- verk- nings- ind	Elek- tronik ind	Bygg- nads- ind	TOTALT	Parti- handel	De- talj- handel	Därav: Sällan köps- handel	Hotel rest.	Sam- färd- sel	TOTALT	Upp- drags verk- samhet	Övr. Priv. tjän- ster	Ja	Nej	1-4 anst	5-19 anst	20-49 anst	JA
Nytt bastal: Om använder Internet																				
Vägt bastal -----	3164	1120	618	106	396	895	257	380	299	100	158	1149	916	233	1368	1796	1183	1667	314	2321
Fråga 22. Anser du att användning av Internet har bidragit till ökad försäljning?																				
Ja -----	22	16	19	35	7	22	24	21	25	30	17	28	30	21	28	18	24	21	19	25
Nej -----	74	80	78	58	91	74	72	76	72	61	82	68	67	73	68	79	73	75	76	70
Tveksam, vet ej -----	4	3	4	7	2	4	4	3	4	9	1	3	3	6	4	3	3	4	4	4
Ej svar -----	0	0	-	-	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0	-	0	-	-	-
Totalt -----	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Nytt bastal: Om använder Internet																				
Vägt bastal -----	3164	1120	618	106	396	895	257	380	299	100	158	1149	916	233	1368	1796	1183	1667	314	2321
Fråga 23. Anser du att användning av Internet har bidragit till lägre inköpspriser?																				
Ja -----	13	10	10	26	5	13	15	13	14	7	13	16	17	10	14	12	14	13	11	13
Nej -----	81	86	86	66	91	82	81	83	82	85	82	76	75	83	81	82	80	81	86	81
Tveksam, vet ej -----	6	4	4	8	4	5	4	5	4	8	6	8	8	6	5	6	6	6	3	6
Ej svar -----	0	0	-	-	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0	-	0	-	-	-
Totalt -----	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Småföretagsbarometer, våren 2000

INTERNETANVÄNDNING

	Totalt	VARUPRODUKTION				VARUFÖRMEDLING					ÖVRIGA TJÄNSTER TOTALT			EXPORTBEROEN- DE		STORLEK			EXPEN- SION	
		TOTALT	Till- verk- nings ind	Elek- tronik ind	Bygg- nads- ind	TOTALT	Parti- handel	De- talj- handel	Därav: Sällan köps- handel	Hotel rest.	Sam- färd- sel	TOTALT	Upp- drags verk- samhet	Övr. Priv. tjän- ster	Ja	Nej	1-4 anst	5-19 anst	20-49 anst	JA
Nytt bastal: Om använder Internet																				
Vägt bastal -----	3164	1120	618	106	396	895	257	380	299	100	158	1149	916	233	1368	1796	1183	1667	314	2321
Fråga 24. I vilket sammanhang har Internet störst betydelse för er verksamhet? Har den störst betydelse...																				
När ni genomför internetaf- färer med andra företag ----	4	3	4	3	3	5	5	6	6	4	3	4	4	2	4	3	4	4	4	4
När ni genomför internetaf- färer med konsumenter\ privatpersoner -----	3	3	3	-	3	5	2	7	7	9	1	3	3	3	3	4	4	3	3	4
Vid ren kommunikation med kunder, leverantörer och andra, t ex e-post -----	74	74	76	86	67	70	80	67	67	68	65	78	79	72	78	72	72	75	82	77
Annat -----	14	15	12	8	21	15	10	15	13	17	24	13	11	19	12	16	17	13	8	12
Tveksam, vet ej -----	4	5	5	3	7	5	3	6	7	2	7	3	2	4	3	5	3	5	4	4
Ej svar -----	0	0	-	-	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0	-	0	-	-
Totalt -----	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Nytt bastal: Om använder Internet																				
Vägt bastal -----	3164	1120	618	106	396	895	257	380	299	100	158	1149	916	233	1368	1796	1183	1667	314	2321
Fråga 25. Vilka är de största hindren för ytterligare expansion av Internetanvändning för ert företag? Ange högst två alternativ.																				
Kostnadsskäl -----	9	8	8	11	7	10	11	12	9	9	6	8	8	8	9	9	9	9	10	9
Bristfällig IT-kunskap ----	29	31	32	16	35	32	29	30	31	46	30	25	23	32	27	31	28	30	30	30
Bristande uppkopplingsmöjligheter ----	14	14	14	20	11	12	14	7	7	14	18	16	17	11	16	12	15	13	12	14
Inget behov av ytterligare expansion -----	19	21	16	8	32	17	10	17	17	24	23	19	18	23	14	23	22	18	15	16
Ser inga hinder -----	31	27	30	41	19	31	33	33	34	21	30	35	36	30	33	29	30	31	35	33
Annat -----	8	7	8	8	6	9	13	10	11	3	4	7	7	10	9	7	7	8	8	8
Tveksam, vet ej -----	3	3	3	4	4	3	2	3	2	2	4	2	2	2	3	2	2	3	4	2
Ej svar -----	0	0	-	-	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0	-	0	-	-
Totalt -----	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Småföretagsbarometer, våren 2000

INTERNETANVÄNDNING

	Totalt	VARUPRODUKTION				VARUFÖRMEDLING					ÖVRIGA TJÄNSTER TOTALT			EXPORTBEROEN- DE		STORLEK			EXPEN- SION	
		TOTALT	Till- verk- nings- ind	Elek- tronik ind	Bygg- nads- ind	TOTALT	Parti- handel	De- talj- handel	Därav: Sällan köps- handel	Hotel rest.	Sam- färd- sel	TOTALT	Upp- drags verk- samhet	Övr. Priv. tjän- ster	Ja	Nej	1-4 anst	5-19 anst	20-49 anst	JA
Vägt bastal -----	4428	1603	825	111	667	1441	318	652	490	170	301	1384	1062	322	1660	2768	1818	2248	362	2975
Fråga 26. Vilken roll spelar Internet i ditt företags strategiska planering? Spelar den en...																				
Mycket stor roll -----	6	5	5	20	1	5	10	4	4	1	3	11	12	6	11	4	6	7	6	8
Ganska stor roll -----	15	13	16	26	7	14	24	11	13	14	8	20	22	13	20	13	14	15	24	19
Varken stor eller liten roll	19	19	22	26	13	19	20	21	22	14	16	21	21	20	22	18	18	20	22	21
Ganska liten roll -----	23	24	23	18	26	25	23	23	22	31	25	22	21	23	23	24	22	25	24	23
Mycket liten roll -----	33	38	32	10	51	35	21	38	36	35	46	25	22	38	23	39	38	31	23	27
Tveksam, vet ej -----	2	2	2	-	2	3	2	3	3	4	3	1	1	1	2	2	2	2	1	1
Ej svar -----	0	0	-	-	0	0	0	-	-	1	-	0	-	0	-	0	0	0	-	-
Totalt -----	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100